

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Didele nelaime ant geležinkelio

26 žmonės užmušti 40 sužeista susidurus trims traikiniams

Vokiečiai laimėjo prie Verduno

Paėmė 2000 metrų tranšėjų. Francuzai laimėjo 300 jardų apkasų

Siūnciama dar daugiau kariuomenės Meksikon

26 ŽMONĖS UŽMUŠTI SUSIDURUS TRAIKINIAMS.

CLEVELAND, Ohio, kovo 30. — Vakar, vieno mylia į vakarus nuo Amherst, Ohio, įvyko didelė nelaime su traikiniais. Toje vietoje susidūrė trys New York Central traikiniai. Susidurime užmušta 26 žmonės, o virš 40 sunkiai sužeista, neskaitant daugybės lengvai sužeistų.

Nelaimė buvo viena iš baisiausių. Traikiny No. 86, einantis iš Chiago į Buffalo sustojo ties Amherst, O. pasiimti vandens. Žmogaus žiburio perspėjimų ir ko sustabdytas). Paskui jį ėjo tuo paties traukino antroji dalis. Tuoj paduota ženklai antram traikinui sustoti; taipgi išsiūsta žmogus su žiburiu, kad perspėtų ateinantį traikinį. Bet buvo labai didelė migla ir mašinstas nepatėmijo nė ženklių, nė žmogaus žiburio perspėjimų ir visu smarkumu užvažiavo ant stovėjusio traukinio.

Vagonai užtrupėjo į šiuipulius, juos užgavus sunkiam garvežiu. Pasigirdo dėjavimai sužeistųjų. Kas dar ištruko nuo mirties, pribagė Twentieth Century Limited, ejęs iš New Yorko į Chiago, užbėgęs ant susidaužusių traukinių. Pastaruoju traukinio garvežis ir tris priešakiniai va goniai nusirito nuo pilimo pakalnėn. Tečiau iš žmonių, važiausių tuo traikiniumi niekas neužmušta, tik keli lengvai sužeista. Butų ištikus didesnė nelaime, jei New Yorkinis traukinys būtų ėjęs savo paprastu greitumu — 60 mylių į valandą, bet jis dešimties miglos buvo sumažinęs greitumą.

Butų tai bausis reginys. Susidurimas ir riksmas sužeistųjų ir mirštantųjų buvo girdėties per dvi mylias. Amherst mavoras E. E. Forter liepė per pusantros valandos skambinti gaisrinį varpą, kad pažadintų kiekvieną gyventoją gelbėti sužeistuosius.

Prie tų visų baisenybių prisidėjo ir kilęs, užvažiavus trečiam traikinui gaisras, grąšinęs su naikinti visus traukinius griuvėsius ir juose esančius sužeistuosius.

Atvykę pašaliečiai ir tie pasazieriai, kurie ištruko iš mirties nasyrų pradėjo atkasinėti sudaužytus vagonus ir gelbėti sužeistuosius, kurios gabeną į Clevelandą. Kiti sužeistieji mirė suteikiant jiems pirmąją pagalbą.

Lavonai sudraskyti į šmotelius..

Kaip parodo vėliausios žinios toje nelaimėje liko užmušta 26 žmonės, o 40 žmonių sunkiai sužeista, neskaitant daugybės lengvai sužeistų.

Susidurimas buvo toks smarkus, kad lavonai liko sudraskyti į šmotelius: galvos, rankos, ko-

giau kaip 2,000 metrų ilgio frontą ir paėmė kelias eiles tranšėjų suimdami 498 belaisvių ir atimdami 1 kamuolį ir 4 kulkasvaidžius. Naujas vokiečių laimėjimas leido jiems įsiveržti į siaurvakarinę dalį Malancourt miestelio. Vokiečių nuostoliai buvę maži.

Paryžiaus pranešimas išdalies pripažįsta vokiečių laimėjimą. Jis sako, kad vokiečiai įstengė paimti priešakinius apkasus į šiaurę nuo Malancourt ir paimti du namu miestelij. Bet tolimesnės vokiečių pastangos paėmti priekyn liko sustabdytos.

Francuzai irgi aplaikė laimėjimų prie Verduno. Paryžius parneša, kad jie paėmė 300 jardų vokiečių apkasų Avacourt miške, kur gana smarkus mušiai eina per dvi savaiti. Francuzai ten pat paėmė redutą, kuris vokiečių buvo paverstas į fortą.

Atvežė daugiau kariuomenės. Kaip Berlinas, taip ir Paryžius tvirtina, kad prie Verduno atvežta daugiau naujų kareivių. Franzuzai sako, kad nauja, ką tik atvežta vokiečių brigada darė atakas. Vokiečiai gi sako, kad jie ištyrė belaisvius gali patvirtinti, kad francuzai prie Verduno yra atgabėję dvi naujas divizijas.

DAR DAUGIAU KARIUOMENĖS SIUNCIAMA MEXIKON.

COLUMBUS, N. M., kovo 30. — Didelis kavalerijos pulkas išjojo į Meksiką. Pranešama, kad jie siunčiami susiprinomai, kaip gen. Pershing pulkų.

Amerikiečiai dabar yra už 250 mylių nuo rubežiaus. Villa dabar su savo kariuomene bėga linku sava Catarina, Santa Maria klony. Paskui juos skubiai vėjasi amerikiečiai ir Carranzos kariuomenė.

TALKININKAI RENGIAS UŽDUOTI VOKIEČIAMS SMUGI.

Tik tuosyk karė pasibaigs, o tai bus apie ateinančias Kalėdas.

LONDONAS, kovo 30. — Dabar Paryžiuje laikoma labai svarbi talkininkų konferencija, kurioj svarstoma svarbus politiški ir kariški dalykai. Nutarimai bus laikomi paslaptį ir galbut bus patirti tik už kelių metų po karės.

Londonė laikoma tikrybė, kad toji konferencija nutarė prieš pabaigą birželio mėn. pradėti visuotiną ofensivą prieš vokiečius, kad tuoj paklupdyti kaizerį ant kelių ir užbaigti karę prieš ateinančias Kalėdas.

PARYŽIUS, kovo 30. — Mušiuose prie Verduno užmuštas jaunas francuzų generolas Lagueau.

Panaikino plieno kompanijų apkaltinimą

YOUNGSTOWN, O., kovo 30. — Kiek laiko atgal prisaiķintųjų teisėjų teismas, tyrinėjęs priežastį East Youngstow'o'riaušų, kuriuose 4 žmonės liko užmušti, 36 sužeisti ir sunaikinta turto už \$1,000,000, apkaltino teisėją Elbert H. Gary, United States Steel Corporation (trustą) ir kitas 5 kompanijas konspiracijoj laikyti lygumoj—kuožemiausiomis darbininkų algas. Tas apkaltinimas padarytas pasirėmiant Valentine priešstrutinėmis tiesomis.

Dabar gi civilio teismo teisėjas W. G. Anderson nusprendė, kad darbininkai nėra išdirbiu, todėl nepriklauso prie Valentine priešstrutinių tiesų ir panaikino apkaltinimus teisėjo Gary ir 6 plieno kompanijų.

Panaikindamas apkaltinimus, teisėjas Anderson charakterizavo juos, kaip "neaiškūs, neapriboti ir netikri." Porkuroras Henderson, kuris vedė prisaiķintųjų teismo tyrinėjimus, atsisakė pasakyti, ar jis dar ką darys prieš plieno kompanijas. Bet manoma, kad nebus bandoma gauti naujus apkaltinimus.

Teisėjo nuosprendis parodo, kad jis skaito, jog negalima daryti konspiracijos tik prieš kokius išdirbius, nes tas būtų trus-tas, bet darbininkai nėra išdirbiu ir todėl prieš juos visą galimą daryti, nes jų negina Valentine tiesos. Kompanijos gali nieku nesibijodamos daryti suartis numušinėti darbininkams algas — tiesos darbininkų vistiek negina. Darbininkams lieka ginties prieš samdytojus tik streikais, kurie neretai nuveda prie riausių (kad ir ne per darbininkų kaltę sukeltomis).

Teisėjo nuomonę palaikia ir Amerikos Darbo Federacija, kuri matė plieno kompanijų apkaltinime pavojų darbininkams ir jų unijoms, nes, esą tai suvaržo unijų veikimą.

PASKANDINO LAIVĄ.

WASHINGTON, D. C., kovo 30.—Queenstowno konsulas praneša, kad submarinos torpeda paskandino anglų laivą Eagle Point, ant kurio buvo vieną ar daugiau amerikiečių. Visi pasazieriai išgelbėti.

RYMAS, kovo 29. — Italai atsiėmė iš austrų prarastas 26 d kovo pozicijas augstumose prie Goritza.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENAS"

Burelis Cernogorijos kareivių.

Iš LIETUVOS

DUONŽENKLIAI KAUNE.

Su duonženkliais, kurie prasi-dės nuo 21 vasario dienos, bus galima nusipirkti 250 gramų — vadinasi, penki aštuntadalai rusiško svaro — duonos arba 160 gramų miltų ir 40 gramų bulvių miltų. Tie ženklai padaryti iš raudo skylėto storo popierio sklypėlio, ant kurio vienos pusės tam tinkami įsakimai išspausti vokiečių kalba, antroje lenkų. Nuo pirmadienio be duonženklio nieks negaus pirkties nė duonos nė miltų.

DUONŽENKLIAI VILTU.

VILNIUS, — Čionai kas savaitė beturčiams Vilniaus gyventojams išdalina keletą tukstančių duonženklių, kuriais galima gauti duonos dykai. Miesto valdyba paskyrė tris didžiųjų labdarybos įstaigų, kurios privalo tuos duonženklius išdalinti. Miesto beturčių globa, Lietuvių pašalinis komitetas ir Centralė žydu labdaringųjų įstaigų. Pati miesto valdyba nedalina dykųjų duonženklių. Moters, kurių vyrai kareiviai rusų kariuomenėje, gauna šių duonženklių magistrato name.

AUGŠČIAUSIŲ KAINŲ RODYKLĖ SAKROVOSE.

VILNIUS, — Kad išvengus visokių priekaištų, kada kas paims kiek viršaus per nustatytas augščiausias prekių kainas, valdžia pakabino visose sankrovose paskirtų augščiausių kainų rodyklę. Rodyklė turi būti pakabin-ta gerai matomoje vietoje. Prašizengusieji prieš rodyklių kainas bus labai skaudžiai baudžiami.

PASELPA DARBININKŲ VIRTUVE.

VILNIUS, — Čionykštė darbininkų virtuvė gauna mėnesiu 2,000 markių iš Berlino paramos draugijos, kuri yra atsituos 50-000 markių. Įstaiga beturčiams šelpti yra jai pavedusi padalinti pavargėliams 2,000 duonženklių.

Darbininkų Judėjimas

STREIKAS DOKŲ DARBININKŲ ANGLIJOJ.

LONDONAS, kovo 30. — 10-000 Mersey dokų darbininkų sudreikavo, nesuistaikius su samdytojais apie pusantros mokes-ties už viršlaikį.

NUBAUDĖ STREIKUOJANČIUS AMUNICIJOS DARBININKUS.

GLASGOW, Anglija, kovo 30. — 23 streikuojantis Clyde amunicijos dirbtuvės darbininkai liko nubausti po \$25 kiekvienas už kelimą riausių.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS.

Reikalauja pripažinimo unijos

TOLEDO, Ohio, kovo 30. — Visi Toledo Railway & Lihgt Co. konduktorai ir motornikai su-streikavo, kompanijai atsisakius pripažinti uniją. Mayoras Milroy bando sutaukinti kompaniją su streikieriais.

HEGEWISCH, ILL.

Rain Car kompanijos darbininkų streikas.

Vakar, apie 9 val. iš ryto, sus-treikavo Rain Car kompanijos darbininkai —apie šimtas žmonių. Reikalauja padidinimo al-gų 25 nuošimčiais. Be to darbininkai reikalauja, kad kompanija mokėtų už viršlaikį pusantro sykio daugiau negu už paprastą dienos valandą ir kad jiems būtų pristatoma apdirbtas materiolas, kas iki šiol dažnai nebuvo daroma. Bet kas įvairiausia darbininkai reikalauja, kad kompanija priimtų atgal du pavartytu darbininku, kurie už agitavimą savo draugų darbininkų buvo prašalinti iš darbo.

Dirbtuvėje darbo lietuviai ir lenkai. Darbininkai laikosi gerai. Yra viltis, kad streikas bus laimėtas, nes kompanija žada iš-pildyti veik visus darbininkų reikalavimus, išskiriant algų padidinimą. Darbininkas.

SHANGHAI, Chinija), kovo 29 —. Revoliucionieriai apvaldė miestą Pengshui, Szechwan provincijoje.

VILNIUS, — Vilniuje ketina plačiai išsiskleisti pašalpos suteikimas. Tveriaman tan komi-tetan prigulės valdžios atstovų ir asmenų iš visų gyventojų sluog-snių. Labiausia turima akyje liaudies virtuvės, kurios labiausiai rupinasi maitinimu čionykščių beturčių gyventojų.

Tai važiuoja per lygumą Albanijoj. Maisto ir reikmenų pristatymą austru kariuomenėi Albanijoj apsunčia stoka geležinkelio ir netikė Serbijos ir Albanijos keliai.

Chicago Socialistų Municipalė Platforma

Prakalba.

Chicago socialistų partijos organizacija, tai didžiausias ir labiausiai organizuotas darbininkų judėjimas, kurio tikslu yra suteikti visiems žmonėms visus civilizacijos patogumus. Igyjimi tai mes kovojame už bendrą nuosavybę išdirbystės ir paskirstymo priemonių ir už panaikinimą dabartinės išnaudojimo sistemos.

Kaip priedą prie mūsų visos šalies ir atskirų valstijų platformos, mes statome sekamą programą išrišimui municipaliu problema, ir mūsų atstovai, ant kiek jie įgyvendins, stengsis įvykinti tą programą gyvenimui.

Mes reikalaujame tiesų konvencijos, išrinktos ant tokių patamų, kad visos partijos būtų atstovaujamos joje proporcionaliai jų balsuojamųjų spėkoms. Išdirbtos šitokios konvencijos savivaldos tiesos turi būti atiduotos balsuotojams jų priėmimui.

Reikalaujame panašiai išdirbtų tiesų, socialistai kovoja už patiesias galimas savivaldos tiesas, už priklausomybę valdininkų nuo rinkėjų, už panaikinimą pavidio ir vietinių tarybų ir uždarymą vienos municipalės valdžios, kuri turėtų pilnas juridiskas teises visame apskrityje.

Visuomenės naudojimosi reikmenos.

Mes stojame už tai, kad visos visuomenės naudojimosi įstaigos kuogreičiausia būtų paimtos į miesto nuosavybę, ir kad už tai miestiečiai su įstaigų privatizacijoms savininkams taptų atlyginti specialiais visuomenės naudojimosi įstaigų palūdimais, kurie liktų apmokėti iš pelno, gauto nuo naudojimosi toms įstaigoms.

Miesto Telefonai.

Kadangi Illinois Tunnel Company, kuriai seniau priklausė ir kuri naudojo Automatinę telefonų sistemą, pražūdė savo link tų telefonų teises ir atidavė juos miestui, 20 tūkstančių abonementų, mes reikalaujame, idant Chicago miesto prašydami patsai nido nelaukdami pradėtų naudoti juos žmonių naudai.

Transportacija.

Netinkamas šių dienų aptarnavimas, kuris teikia Chicago gatvekarį kompaniją žmonėms, važiuojantiems karais, parodo, kad privatiškos kompanijos negali kaip reikalinga aptarnauti visuomenės judėjimo reikalų. Vienatinis budas, užtikrinąs

visuomenei patogumus važiuojant karais ir aprūpinantis vietos kompanijos reikalų žmonių reikalus yra — paimti gatvekaris ir visuomenės nuosavybę; ir socialistų partija pasižada nepaliaujamai darboties išrišimui šios transportacijos problemos.

Pragyvenimo papiginimas.

Kadangi pragyvenimo reikmes tolin eina visy brangi, mes reikalaujame, idant miestas patsai paimtų į savo rankas aprūpinimą gyventojų anglimis, malkomis, ledu, pienu ir kitomis būtiniomis gyvenimo reikmenomis, parduodamas jas žmo-nėms tokią kainą, kad iš to ne pelnų darius, o tik išlaidas padengus.

Mokyklės.

Socialistų partija stoja už tai, kad į mokyklų Tarybą būtų renkiami žmonės draugiški viešoms mokykloms. Socialistų partijos atstovai balsuos ir darboties, idant užtektinai būtų mokyklose kambarių mokinimuisi, kad tie kambariai būtų tinkami mokinimuisi, kad vaikams būtų suteikiama atsakantis išauklėjimas kaip protiškas taip profesionališkas, kad jiems būtų duodami mokyklų rankvedžiai, valgis ir mediciniška priežiūra veltui.

Visuomenės sveikata.

Mes stojame už tai, kad sveikatos departamentas būtų visapastangas besirūpinimui apsaugoti įstaigų užtektinai ligonbūčių įvairiose miesto dalyse geresniam aptarnavimui ligonių ir sužeistųjų. Mes stojame už tai, kad visose miesto dalyse būtų įsteigti užtektinai patogūs vietų praleidimui laiko.

Laidotuvės miesto kaštais.

Mes remiame municipalės laidotuvės įstaigas, krematorijas, kapines, kurios užkirstų kelią išnaudojimui žmonių, neturinčių laiko labai prasiplatinę už panašius patarnavimus.

Namų problema.

Minosos Chicago gyventojų miniosos gyventojų tamsiose, tvankiose ladinėse neturėdamos tyro oro. O tai yra priežastis džiūvos ir visokių kitų ligų viešpatavimo. Apsaugojimui sveikatos ir gynyvės Chicago darbininkų mes siūlyjame, kad miestas patsai statytų atsakančius, sviesius, patogius namus ir nuomuos juos žemiausiomis galimomis kainomis darbininkams.

Pasilinksiminimai.

Mes remiame padidintus skaitiliaus parku, žaisimų vietų ir įvairių visuomenės užėjimų.

labiausiaiose vietose, kur gyventojai susikimšė. Viešieji darbai ir miesto darbininkai.

Mes remiame miesto darbininkų organizacijas įvairiuose miesto departamentuose, kad ir darbininkai turėtų balsą kontroliavime jų darbo sąlygų. Mes reikalaujame 36 valandų darbo savaitės visiems miesto darbininkams.

Gaisrininkų departamentas.

Kad ugnagesių departamentariai turėtų progos pasilikti namie su savo šeimynomis užtektinai laiko socialistai reikalauja dviejų gaisrininkų permainimo sistemos.

Miesto Bankas.

Subankrutijimas La Salle Street Banko ir kitų, kuriuose žuvo daug žmonių pinigų, nurodo reikalingumą municipalio (miesto) banko, ir visi socialistai, išrinkti į viešasias vietas, rūpinasi, kad municipalis bankas būtų atidarytas.

Policija ir streikai.

Socialistai, išrinkti į viešiasias įstaigas, veiks visą, kas yra jų galėje, idant užkirtus kelią bosų naudojimuisi policija kaip streikauziais, arba persekiojimi bei streikininkų pakaudojimui policijos bosų išrokovimais pergalejimi streikininkų — vyrų ar moterų.

Neteisuoti areštavimai.

Socialistai neatsisako dirbti miesto administracijoje — policijos departamente ir teismuose, nes jiems ten dirbant vis negalima laikyti vyrus ir moters kalėjimuose be svarbesnių priežasčių.

Prieglaudų namai.

Nuolat didėjanti bedarbių armija reikalauja intaisymo sveikesnių ir patogesnių namų prieglaudai žmonių, neturinčių kur pasidėti, ir socialistai stoja, kad tokios prieglaudų būtų įsteigtos kuogreičiausia ir kintinkamiausia.

Bedarbiai.

Tegul neklysta visuomenė, manydama, kad bedarbis priežastimi yra karė. Karė tikrai paastrino ją. Bedarbio klausimas stovi prieš mus kas metą — ar yra karė ar nėra jos.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminalinius, taip ir civilinius teismuose. Daro visokius dokumentus ir papirus.
Namių Ofisas: 323 S. HALSTED ST., Apt. Treči uo lyg. Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. DEARBORN ST., Room III, 12 lyg. Bldg. Tel. Central 4111

DYKAI! L-E-G-A-L-I-S-K-A-S DYKAI!
P-A-T-A-R-I-M-A-S
Taip, mes duosime Jums legalią patariamą DYKAI.
Mes atidarėme šį ofisą su žinomis gero vardo advokatais, kurie veda bylas visuose teismuose. Neišžadėk savo reikalo bijodamas įptli ir keblumas delei stokos patarimo. Pasakyk mums ką keblu padarysi!
Mes viešias kaip sergėtojai, išpildytojai ir administratoriai ir atliekame įvairios reikiškos kolektas už mažą atlyginimą.
Mes perkame ir parduodame nejudinamą turtą, randavojame, skoliname ir apdraudžiame.
NATIONAL BUREAU OF JUSTICE
Kambarys 4 729-731-733 W. 18th St., arti Halsted gat., Chicago.
Phone Canal 6460. Atdara vakarais iki 9 val. Nedėliomis nuo 8:30 iki 12 diena.

AKUŠERKA Mrs. A. M. Kaitis
Duodu patarius moterims ir merginoms dykst, įvairiose moteriškose ligose, ir patarius kožnai mokytiškos Akušerystės. Ateikite, o viską datsite.
1703 N. HOYNE AVE., Chicago, Ill. Priveža Milwaukee Ave karal.

LUMBERIS LUMBERIS
GLOBE WRECKING & LUMBER CO.
Parduodame seną ir naują lumberį, lentas, stulpus, stogams dengti popieri, ir švinorystės reikmenis.
Pirmutinis Jūsų užsakyimas padarys Jūs mūsų nuolatiniu kostumeriu.
OFISAS IR SANDĖLIAS: N. E. COR. 50th ST. AND RACINE AVE.
PHONE DROVER 7519

Bedarbių priežastis gludi tame, kad išdirbystės priklausos privatiškiems kapitalistams ir juos yra varomos tik jų naudai.

Socialistų partija kovoja už bendrą nuosavybę ir kontrolę išdirbystės, idant ji tarnautų visiems žmonėms.

Socialistai taipgi reikalauja, kad draugija užkirtų kiekvienai noričiai dirbti ypatai, vyrui ar moteri, dirgti turėti darba.

Kuomet išdirbystė yra bendrai valdoma, tai padaryti šitą visai lengva, kadangi, jei neatsirastų užtektinai vietų, galima bus padaryti jas sutrumpinant darbo laiką jau dirbantiems.

Bet tokie dalykai gali būti atlikti tik visos tautos. Vienas miestas išrišyti tos problemos negali.

Mes remiame kiekvieną miesto pastangą suteikimui bedarbiams darbo. Ir mes kviečiame visuomenę susivienyti po socialistų partijos vėliava šiuose rinkimuose ir padėti sustiprinti partiją iki tokio laipsnio, kuomet ji galės ne tik paimti ir laideiti savo rinkesniuosius.

mo valdžias, bet taipgi kontroliuoti valstijos ir visos šalies valdžias ir padaryti tikrai išduoti laimę žmonėms, užstantiems chaose neturto, kuriame skandina juos šiandien, kapitalistiska sistema.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI
Vilniaus perlmala: PANEVISLIAI, U Subatop. Papatrom dienom plaua. Floras 10c, Balkonas 5c. Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas Floras 15c, Balkonas 10c. Halsted ir 42-ra gatvė.

Vyrišku Drapanu Bargenai
Nauji, neatimti, daryti ant užsakyti ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25 dolerius.
Nauji, daryti gatvui, nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 doleriu.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais. S. HALSTED ST., 1415 S. GARDEN, Chicago, Ill.

ILLINOIS MARKET COMPANY
Jo Pardavinėjimo Krautuvii
3432 SO. HALSTED STREET (Kampas 34-to Place). Drovers 8227
158 No. State St., Central 4930. 2904 Archer Ave. (Kampas Loomis), Drovers 5348
1044 W. 18th (Kampas Fiske). Tel. Canal 6597.
Didelis Metinis Pardavimas
LEGS VEAL 12! PORK ROAST 12!

Teisingas Budas Gydymui Sergančiu Vyrų
"Intravenous or Intramuscular" Metodas — Be skausmo, pavojaus ar antraukimo nuo užsiėmimo.
Atitiktams tikry gydymui į kraują sproves išvalo kraują greit, sustiprina nervus, kraujo gyvlas, muskulis ir visus kuno organus.
Dr. Hodgens gatskauti Bakteriologiska Laboratorija ir X-Ray Egzaminacija parodys teisingą Jūsų vidutinį organų. Mes ne rizikuojame. Jūs sveikata, stiprybė ir laimė bus sugražinti. Ateik ir pasikalbėk kasdien savo padėjimo. Dr. Hodgens nieko nerokuoja už draugišką pasikalbėjimą apie bilę kokią ligą ar silpnumą.
Jeigu jūs esat nusiminę ir jaučiate silpnumą ir nykimą gavo sveikatos, tai kuogreičiausia imkitės geriausio ir užtikimo GYDYMO. Pasiteirauk su Dr. Hodgens apie gydymą užnuodytu krauju, voties, skaudulių gerklėje, kuno išberimą, kepenų, pusių, nerviškung, chronišky ligų, užsikimėjimą ir apie visus kitas, silpnumo ir privatiškas ligas. "Gall Stones" kepenyse ir pusiėje.
Ar Jūs jaučiatės nuvarę ir nusilpnę, sapnuojate blogus sapnus, turite galvos skaudėjimą, reumatizmas, skausmus nugaroje, drebančius sąnarius, šaltas kojas, blogą ant širdies, blogus vidurius arba užkietėjimą? Jūs pasitaisyte labai greitai po daktaro specialios priežiūra. Simtai išgydyti ir užgančintu pacientu.
Dr. Hodgens gavo laisnį nuo Illinois Valstijos Sveikatos Biuro, birželio 30, 1899. Jo ilgy metų patyrimas gydymė sėragančių ir nusilpnėjusių vyrų yra užtikrinimas jo pasekmingo gydymo. Vėliausiosis sciencifiskos metodos. Jo kaina yra labai prieinama. DYKAI PATAIMAS, neturint ir tai, ar pas jį gydysit ar ne.
DR. I. W. HODGENS, 35 S. Dearborn st., Crilly Building, Room 208. Kampas Dearborn and Monroe sts., Chicago, Ill.
Valandos: 8 iki 8. Utarnine ir ketverge nuo 9 iki 5. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

DR. C. H. HAIR
Specialistas
Gydo įvairius ligas vyrų ir moterų. Daktaras sako: Mano 17 metų valdiška dargelė davė man patyrimų ir pažinimą turėję sunkiu atsitikim, kuriuos sunku buvo pergalėti kitoms specialistams. Naudojau naują amerikanski, francuziski, vokiskomis ir Iialiskomis metodomis, o taipgi ir amerikonskis, kurias išmokau šioje salyje. Mano specialiskumas yra pasekmingas gydymė užsiėmusių, chronišky, pashpingų ir privatišky ligų, užnuodijimo krauju, Geras sutarimams vaistui del krauju, Valo greitai kraują. Prasalina viso kuno užsiostovėjimus, jeigu turite. Jeigu turite pilve, šonuose, kryžiuje skausmą, širdies mušimą, kojų ir rankų prakaitavimą, nemalotų kvapą — visa tai greitai prakalima. Mano pilno rinkinio Bakteriologijos Laboratorija ir X-Ray spinduliui Roentgeno atiras tikrą priežastį Jūsų ligos. Ekzaminavimas ir patarimas dykai, neturint ar gydysitės, ar ne.
Kambarys 122, Nestor Bldg., Paimk elevatori.
39 SO. STATE ST., KAMPAS MONROE, PRIES "NORTH AMERICAN CAFE."
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 valandai po pietų.

Didelis Išpardavimas 30 Dovanu Dykai Skaityk su atida visiškai Dykai šitą pasiulymą
Didelis išpardavimas 30 dovanų Dykai skaityk su atida visiškai Dykai šitą pasiulymą. Pristatoma su užsakyta išdoda.
Kad supažindintys ir iškleidus visų mūsų naujus 1916 modas laikrodžius, mes pridėjome Jums per krastį arba per express, del patarimo, mūsų naują pilni laikrodėli, vyriška arba moteriška, su paikisia išmargintais žvėseliais, auksiniu keisu, su 20 metų GVARANCIJA, pripisla isease, ant kurio mūsų specialiska kaina yra tikrai \$6.45, ir prie to mes duosime 30 dovanų visiškai DYKAI. Pukius lenčiugais, kardas, 6-šių šuvių revolveris, padarytas iš veršišio plieno, britas, puustas, puodelis skutimui, šepetys, opera alernus, bronzaietas kisonnė plunksna, veidrodas su šukomis, hook ir pick, puiki priekaba su sagute, ventriškofononas, kryželis, žiedas, puiki spilkutė kaklaraiščiui, spinkos manketimas, spinkos kalpneriams, kibe užinis peilukas, pypkė ir puikus mažas budilnikas. Šitas dielis pasiulymms netegū teis, taigi iškirpk šitą kuponą tuojau, ir prisir' gyklu su 20c rankpinigų (stampomis arba pinigais) ir reikalaujamas la... Jūs su 30 dovanų bus siūbėti pasistpas ir Jūsų nar... Likusia... uog užnokessite kuomet atves daktams. Perkant nuo mus, jus... ate, mes mūsų laikrodėliai yra patikusi. Perkant... r... išgine d... p... (is ka... dovisi pinigai... stli is kalnė). Pamatykite mūsų laikrodžius ir... Pristatoma su užsakyta išdoda.

Žemiau surašytos knygos yra išleistos Naujienu Spaustuveje, Arba "NAUJIENOS" turi nupirkę jų visą laidą. Agentams duodame gerą nuošimtį

- 1. KAS YR' TAIP, O KAS NE TAIP? Iš angļu kalbos vertė A. J. Karalius. Pustlapių 261. Labai pricinamai išaiškina socializmą. Kaina 50c
- 2. NUOSAVYBES ISSIVYSTYMAS. Parašė Paul Lafargue. Vertė A. J. Karalius. Pustlapių 167. Vienas iš svarbių veikalų socializmo literaturoje. Gvildena privatiškos nuosavybės vystymosi klausimą. Kaina 50c
- 3. MORALYBES ISSIVYSTYMAS. Parašė L. Krzywicki. Vertė A. J. Karalius. Pustlapių 120. Gvildena moralybės-etikos klausimą. Svarbu žinoti kiekvienai apsviestai ypatai. Kaina 25c
- 4. DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLUCIJA. Parašė Arthur M. Lewis. Vertė A. J. Karalius. Pustlapių 187. Išguldymas teorijos organizmų bei draugijinių organizmų vystymosi. Labai svarbus veikalas. Kaina 50c
- 5. IS SIRDIES. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis. Pustlapių 53. Psichologiskas veikalėlis, gvildenantis protavimo budus etc. Patarinama perskaityti kiekvienam darbininkui, nes jis pagelbės suprasti Jūsų draugą. Kaina 15c
- 6. KAIPO ŽMOGŪS MĄSTO. Parašė James Allen. Vertė St. Biežis. Pustlapių 51. Apie šią knygęle autorius įsako: "Jos tikslu yra paskatinti vyrus ir moteris surasti bei jausti teisybę, kad jie patis yra savęs tvėrėjais." Kaina 15c
- 7. PASIKALBĖJIMAS AMERIKONŲ IR GRINORAIUS. Sutašė A. J. Karalius. Pustlapių 32. Labai indomus ir linksmas pasikalbėjimas apie darbininkiską klausimą. Kaina 10c
- 8. NUOSAVYBĖ IR DARBAS. Sulietavinio A. J. Karalius. Pustlapių 18. Labai pricinamoje kalboje aiskina sunkiat suprantamą klausimą nuosavybės ir darbo. Kaina 5c
- 9. VAGIS. Parašė A. J. Karalius. Pustlapių 27. Apysaka paimta iš tikro gyvenimo. Ji atvaizdina kaip blogos gyvenimo sąlygos ir žmogų atsisakę, kaip atsisakand vadinami prasikalbėjai ir komet jie loikiais yra. Kaina 10c
- 10. ADOMAS IR JEVA. 28 pustlapių su paveikslais. Juokinga pasakaitė, išaiškintianti sutvėrimą. Kaina 10c
- 11. LOKIS. Parašė P. Merime. Vertė L. Juras. Pustlapių 79. Tik-kia iš spaudės. Lietuvių legenda. Labai indomus pasiskaitymas. Kaina 15c
- 12. NAMAI PRAGABAI. Komedijėlė. Parašė Harry Newton. Vertė Jonas Iigaudas. Pustlapių 23. Gera statymui scenoje. Tik dvi ypatos reikalaujamos lošimui. Kaina 10c
- 13. AUDEJAI. Parašė Gerhard Hauptman. Vertė J. Laukis. Drama. Pustlapių 112. Labai rimtas ir svarbus veikalas. Perstato darbininkų gyvenimą pirmos devyniolikto šimtmečio pusės pabaigoi. Kaina 50c
- 14. DARBAS. Parašė Emil Zola. Vertė A. J. Uoga. Pustlapių 291. Šitas veikalas nors yra parašytas trijuose tomuose, bet kiekvienas tomas gali būti skaitytas atskiroje knygoje. Tai yra indomus romanus. Kaina 75c
- 15. GLUDI-LUDI ir kitos Lyrikis Eilės. Parašė Kl. Jurgelionis. Kaina 50c
- 16. AMERIKOS PILIETIS. Surengė J. Iigaudas. Pustlapių 63. Kuopiniams pamokytis kaip tapti piliete. Taipgi sutrunka Savienytl Valstijus konstitucijos. Kaina 25c
- 17. PACIAVIMAS PAS IVAHUAS TAUTAS. Pagal H. D'Almeida. Sutašė A. J. Karalius. Aiskinama įvairūs budai pavėlavimui pas įvairius tautas. Pustlapių 89. Kaina 20c
- 18. VEISLIU ATSIRADIMAS. Darwin'o teorija. Parašė Mc-Clasovas Kaufmanas. Sulietavinio A. J. Karalius. Pustlapių 62. Kaina 15c

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

TORRINGTON, CONN.

Pirmas socialistų teatras ir balius.

Vasario 20 d. L.S.S. 240 kuopa parengė vakarą. Tai buvo pirmas lietuvių vakaras Torringtone. Sulošta "OSS, arba šliubinė iškilme." Lošėjai savo užduotis atliko gana gerai. Ypač lingvai pasižymėjo p-lės B. Vitukyniūtė (Marės rolėje) ir A. Šeštokiūtė (Stasės rolėje). Nors abidvi panelės vos pirmą sykį pasirodė ant scenos, bet-gi savo užduoti atliko kuogeriausia. Po lošimui buvo visa eilė deklamacijų, monologų ir spyčių. Puikiai padeklamavo mažoji II metų M. Šeštokiūtė "Lietuvaitė" ir "Ateis laikai." Jos plonas, švelnus ir glamonėjantis balselis tiesiog užžavėjo susirinkusius. Ot, tartum koks pranašas pirmu sykiu prabilo į torringtoniečių tu mažojo kūdikio lupomis: "Ateis laikai, jie nebetoli, pažins tad brolis savo brolių!"... Garbė tėvams, kurie iš pat mažens lavina savo kūdikius.

Pagalios A. Kilinskas ir A. Šeštokiūtė sulošė dialogą Džian Bamba su Keide. Pavyko gerai. Viešnia O. Naugaitė, Conn., p-nia O. Vaičiaitienė, puikiai padeklamavo "Atsisveikinimą su vyru — einant į karę." P-lės B. Vitukyniūtė ir A. Šeštokiūtė padainavo duetą "Viltis." O užbaigiant programą drg. A. Kilinskas pasakė spyčių ir sulošė monologą "Dievo duotasis." Atliko gerai.

Užbaigus vakaro programą prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki 12 val. nakties. Publikos buvo daug ir ji, matoma, tapo patenkinta vakaru. Pažymėtina tečiaus, kad vakars parengta be svaiginančių gėrimų.

Smagu pasidalinti su skaitytojais žinia, kad pirmasis mūsų vakaras davė gražaus pelno, butent — \$37.00. Taigi \$25.00 paskirta naudai nukentėjusių nuo karės. Pinigai pasiūsta Liet. Selp. Fondo turto raštinininkui — T. L. Dunduliniui.

Reikia pasakyti, kad šiame mieste nepaprastai sunku parengti panašų vakarą. Čia tiesiog negalima surasti tinkamos svetainės netik lošimui, bet ir repeticijoms! Todėl ir šį sykį rengėjai turėjo nemaža vargo, kol tinkamai surengė kalbamą vakarą. Vienok ačiu rengėjų pasišventimui ir išivermei, jų darbas davė geras paskemes. Be to, reikėtų ištarti nuoširdų ačiu ir prisidėjusiems su savo patarimais bei pagelba, butent: Kelmelių, Vitukynų ir Šeštokų šeimynoms, kurios pavėlyjo mums savo butus susirinkimams ir repeticijoms. Mat pradėjus mums rengties prie minėto vakaro, kai-kurie tamsunėliai, norėdami užkenti, pradėjo leisti labai negražius paskalus. Betgi radosi žmonija, kurie nepaisė tų žaunų ir mialai pagelbėjo mums. — Ačiu jiems!

Tikiu, kad ateityje vietinė kuopa parengs ir daugiau panašų vakarų. Pradžiai jau padaryta ir žmonės mato, kad mūsų vakarai suteikia lankytojams nemaža naudos. Tik daugiau tokių vakarų ir torringtoniečiai atpras ir nuo smulkių ir nuo kortų!

Kovo 20 d. "skeitų" dirbtuvės darbininkai buvo iššę streikan. Streiko priežastis — pavarymas vieno darbininko iš dirbtuvės. Mat 18 d. kovo tos dirbtuvės darbininkai laikė susirinkimą, kad aptarus savo reikalus. Kompanija, sužinojus apie tą susirinkimą ir smar-

kesniuosius jo vedėjus — nutarė viešą jų pavaryti iš darbo. Panedėlio ryte, t. y. 20 d. kovo, kompanija pranešė tam darbininkui, kad po pietų jis gausiąs savo užmokestį ir galėsiąs pasijieškoti darbą kitur. Tas, supranta, papasakojo visa tai kitiems savo draugams darbininkams. Pastarieji nutarė užsistoti už savo draugą ir, kada jisai aplaikęs užmokestį ėjo laukan, visi metė darbą ir išėjo sykiu. Pusantrios dienos streikas privertė kompaniją netik priimti atgal pavarytąjį darbininką, bet pakelti visiems algas 10 nuošimčių. Negana to — kompanija sutiko užmokestį ir už pusantrios dienos streiką ir padengti svetainės lėšas!...

Tai turėtų būti gera lekcija darbininkams, kad prieš jų susipratimą ir vienybę negali atsilakyti jų išnaudotojai. Kompanija pamačius, kad darbininkai visi kaip vienas stoja už savo draugą, kuogreičiausia pasirupino atsiųsti darbininkų susirinkimam savo delegatus, kad sugrąžinti juos atgal į dirbtuvę, kol jie dar nesusiorganizavę. Ji gerai žinojo, kad kaip greit darbininkai spės susiorganizuoti, ji išgirs nuo jų daug didesnius reikalavimus. Ir nėra abejonės, kad darbininkai būtų pareikalavę daug daugiau negu jie dabar gavo.

The Hendey Machine kompanijos darbininkai irgi rengiasi streikuoti. Sakoma, jau beveik visi darbininkai prisirašė į International Association of Machinist uniją ir nuo 1 d. gegužės stos streikan. Be to, darbininkai netik patįs organiuojasi, bet varo nepaprastai smarkią agitaciją tarpe sveti-

my dirbtuvių darbininkų. Rengiama viešos prakalbos, aiškina organizacijos svarba ir tt. Žodžiu, daroma viskas, kad patrauktus daugiau darbininkų prie organizacijos ir tuo pagerintus savo buvį.

Gaila tik, kad į tuos susirinkimus atsilanko labai mažai lietuvių. Gal kai-kurie teisinsis, kad nesupranta angų kalbos. Bet aš žinau daugelį suprantančių, o betgi ir jie nežinia kodėl pamiršta atsilankyti. Patarčiau visiems — kad ir mažai suprantantiems angų kalbą — lankyties į susirinkimus. Juose galima daug ko naudingu pasimokinti. Ten daugiausia aiškina apie organizuotus ir neorganizuotus darbininkus — koks tarpe jų skirtumas ir tt. Mes turėtume suprasti, kad mūsų išnaudotojai nieko nesutiks mums duoti iš savo "geros valios." Man labai nesmagu prisiminti, kad kai-kurie The American Brass kompanijos darbininkai džiaugiasi savo kompanijos "mielaširdinumu." Girdi, mūsų kompanija gera; kada darbai eina, tai ir mums apmoka. Bet jie užmiršta, kad ta kompanijos "mielaširdystė" linkui savo darbininkų apsireiškė ne iš geros valios. Mat, kada Ansonijoje tos pačios kompanijos darbininkai išėjo streikan, reikalaudami didesnio užmokesčio už savo darbą, lai torringtono skyrius, iš baimės, kad ir čia nekiltų streikas, pakėlė darbininkams algas. Ir visa tai tuli žmonės dar prisikaito prie mielaširdystės!

Tiesa, dabar The American Brass kompanija neblogai apmuo savo darbininkams. Bet kadangi čia nėra organizacijos,

lai prie pirmos progos li sumazins savo darbininkų geras algas. Apie tai nereikia nė abejot.

Mano nuomone, dabar kuogeriausia proga mašinapių darbininkams organizuoties ir atsistoti rimtai prieš savo išnaudotojus. Ypač lietuviai turėtų nesnausti. Jeigu atsiras jų kiek daugiau, bus galima suverti atskirą skyrių. Lietuviai, bukime pirmieji!

—o—

L.S.S. 240 kp. pasidarbavimu čia tapo sutverta vietinė Lietuvos Selpimo Fondo Skyrius. D. L. K. Vytauto draugystė jau prisiuntė savo delegatus. Reikia tikėtis, kad tą patį padarys ir Sv. Vincento draugystė. Tada bus galima pradėti šį-tą veikti.

Darbai pastaruju laiku eina gana gerai ir atvykusiems iš kitur darbas gauti nesunku.

Reporteris.

CICERO, ILL.

L. S. S. 138 kp. mišrus choras progresuoja. Pereitoje repeticijoje atsilankė nepaprastai daug dainininkų, net ir tie, kurie, rodės, senai apeleido mūsų chorą. Tuo mūsų jaunimo atbudimu reikia tik pasidžiaugti. Vienok negera, kad mūsų jaunimas nepaseina be pašalinių "štukų". Pavyzdžiui, pertraukose kai-kurie mėgsta pasakyti vieną-kitą nevykusį "spyčių", kiti šoko dar labiau nevykusį "valcą", treti nori atsižymėti Lietuvos hymnu ir tt. Mano nuomone, tokios pašalinės "štukos" laike mokiniamsi yra ne vietoje. Mūsų jaunimas turėtų žinoti, kad viskas turi savo vietą. Aš nepasmerkiu nė "spyčiaus", nė "valco", nėgi hymno, — visa tai yra gera tam tikroje vietoje ir laike. Bet laike mokiniamsi, man rodos, reikėtų atkreipti visą atidžią į vieną svarbiausį, butent mokiniamsi dainos. Tos pašalinės "štukos" daro nemalonu-

mą ne tik mokytojui, bet ir tiems, kurie iššesų norėtų mokintis. J. S. Dainininkas.

ROCKFORD, ILL.

Kovo 19 d. Woodman svetainėje įvyko vietinio Lietuvos Selpimo Fondo prakalbos. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė. Mat vietos lietuviai jau pripratę lankyti ant prakalbų. Programas daugiausia buvo papildytas dainelėmis, dalyvavo net du chorai! Tai pirmą sykį rockfordiečiai turėjo progą pasigrozėti puikiomis melodijomis. Dainavo "Kanklių" choras ir Soc. Jaunimo Ratelio vyrų choras. Kalbėtoju buvo p. Kl. Jurgelionis. Kl. Jurgelionis, aiškiai ir nuodugnai nurodinėjo karės priežastį, kuri skandina Europos viešpatystes kraujuose. Toliaus nurodinėjo dabartinį Lietuvos likimą, kokią pragašties viešpatują ant Lietuvos padangės ir kokį neapsakomą vargą turi nešti tie žmonės karės sukuryje. Baigdamas savo kalbą ragino šelpti nukentėjusius nuo karės, kurie paskendę varge, be pastogės išblaškyti Rusijos gilumoje. Aukų surinkta \$23.89.

Antru atveju Kl. Jurgelionis trumpai nupiešė klerikalų negražius darbelius ir jų politiką. Publika indomavo ir klausė su intempimu, kada kalbėtojas aiškino popiežių darbus, kokį jie negražių gyvenimą vedė, kad buvo paskendę paleistuvystėje ir tt. Beto karštai ragino rockfordiečius prie susipratimo, patarė skleisti apšvietą, kad klerikalizmas daugiaus nerastų dirvos savo smaluoties nagams įleisti. Butų geistina pamatyti dar sykį Kl. Jurgelionį su prakalbos, publika labai pasitenkina jo kalba.

Pertraukose dainavo abu pažymėti chorai. Dainos susirinkusiems patiko ir jie atsidedavo dainininkams triukšmingais delnų plojimais. Ypač pažymėtina, kad Soc. Jaunimo Ratelio choras daro progresą. Jis bene

daugiausia aplodismentų ir susilaukė. Neblogai dainavo ir "Kanklių" choras. Be to J. Bardauskas padeklamavo eiles "Ant Kapų". Tai talentuotas deklamatorius. Nesykį juo gerėjosi vietos lietuviai.

Abelnai, viskas pavyko kuokuikiausia. "N." Skaitytojas.

LIVINGSTON, ILL.

Šiuo tarpu su darbais livingstoniečiai nesirupina. Kasyklose dirbama taip smarkiai, kaip dar niekad nesdirbdavo. Mat, sakoma, kompanija turinti daug užsakymų iš Europos... Streiko taipgi nebebus, nes kompanija sutiko pakelti po 3 centus už toną. Taigi — livingstoniečiams rugiapiute.

Viena "bėda" livingstoniečius nepaliuosuoja, tai noras įstraukt "burnelę - kitą"... Supranta, tie, kurie myli tą "skystimelį", kaip ant nelaimės, turi nepaprastai dideles šeimynas — po 5—7 kukikius. Zmogelis dirba—dirba ir vis dar stoka! O čia juk nesvietiška noris "įstraukt"! Nors jie ir geri katalikai, kurie socialistų bijo, nelyginant, velnias šventinto vandens, ir vadina pastaruosius nedoreliais ir tam panašiai, — visgi jie nesibijo palikti savo šeimynas kuodidžiausiam varge, t. y. pabėgti nuo moterų, Pastaruju laiku jau tris tokie "geri katalikai" pasipustę padus išdumė į "platųjį pasaulį"...

Kas keičiausia, kad daugelis tų "gerų katalikų" Amerikoje gyvena po 26 metus ir daugiau, o pilietišku popieriu vis dar neturi. Bet pakalbėk tu jiems ką nors apie pilietystę ir socialistų kuopa, tai išgirsi ko nesi girdėjęs, o nebegali išmaitint savo šeimyną, tai palieka jų likimu rupinties tiems "bedieviams", kuriuos pirmo niekino, — kapitalistai jų nešelpia!

Kada tie žmonės susipras? Kunigo švogoris.

WESTVILLE, ILL.

Kovo 4 d. t. y. šv. Kazimiero dienoje. šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo laikytos pamaldos už Lietuvą. Gi kovo 12 d. buvo rinkta aukos naudai nukentėjusių nuo karės. Aukavo šie:

D. Tamošūnienė \$3; kun. S. Pystrais — \$2.00; P. Vaitkus, J. Sližas, A. Slykas, P. Mauricas, K. Mičiuda, P. Deksnis, A. Miklovis, M. Mičiudienė — po \$1; J. Rimkus, A. Vaitkus, A. Apontaitis, A. Mikučionis, J. Šerpetis, J. Misiunas, O. Bendikienė, A. Motiejunaitė, O. Jurgutienė, M. Klimienė, J. Seikauskas, Gustas, M. Seikauskaitė — po 50c. Smulkių aukų surinkta \$13.47.

Viso labo \$32.97. Pinigai bus pasiūsta Tautos Fondo kasiniui. Visiems aukavusiems vielinis Tautos Fondo Komitetas taria širdingą ačiu.

Drapanų naudai šlančių mūsų brolių taipgi nemažai suaukauta. Prikrovėme dideles 7 skrynias. Ačiu aukautojams, kurie neužmiršta suvargusių mūsų brolių Lietuvoje ir Rusijoje. Drabužiai pasiūsta per Raudonojo Kryžiaus Draugiją. T. F. Kom. Raštininkas.

ROCKFORD, ILL.

Kovo 19 d. drg. J. Dreguno krikštynose tarp kitko prisiminta ir apie badaujančius mūsų brolius Lietuvoje. Susirinkusieji svečiai sumanė prisidėti savo skatiku prie sušelpimo tų nelaimingųjų karės aukų. Aukavo šie: K. Dregunas, J. Latvenas, J. Dregunas, F. Petronis — po 50c; E. Krauklis, P. Krauklienė, L. Kaluina, R. Gurklis, A. Petronis, A. Mais, A. Užubaliukė, R. Ainoris — po 25c. Smulkių aukų surinkta 50c. Viso — \$4.50. Aukos paskirta Liet. Selp. Fondui. F. J. Petronis.

(Aukos \$4.50 gauta ir bus pasiūsta sulig paskyrimo. Red.)

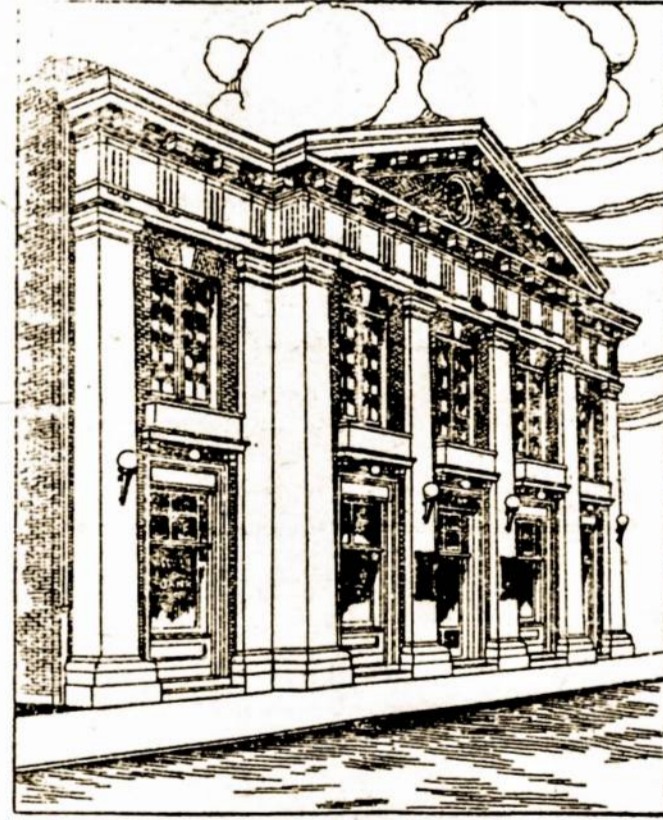
Ar Jusu pinigai yra saugiai padėti?
Ar jie negali prapulti? Ar jų jus laikote banke? Ant galo, ar tas bankas yra valstybinis?
Laikyti savo pinigus ir atlikti visus kitus pinigiskus reikalus yra atsakanti vieta
Valdžios Prižiurimas Bankas

Nes tokio banko saugumas yra užtikrintas valdžios priežiura ir kapitalui, kuris yra bonsas saugomos

Central Manufacturing District Bankas yra visiškai saugus. Po visuotino saugumo, po rupestingo vaktavimo, kad žmonės kaip - nors nenuketėtų, šiame banke mandagumas yra svarbiausia.

mes visados turime laiko ant pasikalbėjimo ir pokalbio geros rodos.

Lietuviškai kalbama.

Central Manufacturing District Bankas yra taip geras ir saugus, kaip geriausias ir saugiausias didiesčio bankas tik daug parankesnis kas link vietos ir biznio valandų. Del jų su parankumo bankas yra atdaras subalomis iki 9 val. vakare.

Bankinės valandos nuo 9 ryte iki 4 po pietų. Subatomis iki 9 val. vakare.

Central Manufacturing District Bank

1112 W. 35ta GATVĖ, [Tris blokai nuo Halsted Street] CHICAGO, ILL

Vienatinis Bridgeporto Bankas po valdžios priežiura

KAPITALAS IS PERVERŠIS \$300.000.00

Pačto Bankas, Valstijos, Chicagos miesto valdžia laiko čia pinigus.

Jūs čia galite atlikti visus savo pinigiskus reikalus, mažus ir didelius.

Perkelkite savo pinigus iš kitų bankų

Atne kite knygele, o mes patįs iškolektuosime jums pinigus su procentais.

Mikolas Edutis, Lietuvių Skyriaus Vedėjas.

A. Petratis, Lietuvių Skyriaus Patarėjas.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
 Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.
 Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
 Terms of subscription:
 In Chicago, by carriers, per week 12 cents, by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje.
 Elpa 18 Chicago kasdien.
 Leidžia Naujienų Bendrovė.
 Prenumeratos kaina:
 Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje mėnesiui \$6.00, pusei metų \$3.50.
 Kitur, ne Chicagoje, metams..... \$5.00
 Pusei metų..... \$3.00
 Trims mėnesiams..... \$1.75
 Dviem mėnesiams..... \$1.25
 Europoje, metams..... \$7.00

Redaktorių matyti galima tik tai
 nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

Nesenai mes rašėme, kad „Grand Jury“ Youngstown'e apkaltino penkis pieno kompanijas nusidėjimu prieš įstatymą apie trustus. Toms kompanijoms buvo užmesta darymas suokalblio kelti kainas ir mušti darbininkų algas. Dabar-gi telegramas praneša, kad teisėjas W. S. Anderson pripažino tuos kaltinimus „nepamatuotais“ ir atsisakė mirtos kompanijas traukti atsakomybėn.

Varnas varmui akies nekereta!

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Samuel Gompers kreipiasi į visas prie Tarptautinio Darbininkų Sekretoriato prisidėjusias unijas, ragindamas jas siūsti savo atstovus į tarptautinį darbininkų kongresą tuo laiku ir toje vietoje, kurioje bus daromos valstybių tarybos apie taiką. Tokio kongreso tikslas būtų padaryti interkmo į diplomatų tarybas ir pakreipti jas taip, kad būtų užtikrintas busimai taikai didžiausias pastovumas.

Tai yra geras sumanymas. Darbininkams yra labai svarbu, kad po dabartinės karės įvyktų žmoniškesni santykiai tarpe atskirų šalių, ir jie privalo panaudoti visas progas, kad to atsiekus.

Kažin ar galų-gale laimės užgareiviškieji imigracijos varžymo apsaistalai?

Jiems pavyko pervaryti Burnett'o bilių atstovų bute. Jiems veikiausiai pavyks tas ir senate. Bet klausimas: kaip pasielgs prezidentas? Tas bilius jau du kartus buvo perėjęs Suv. Valstybių kongrese ir jisai nepasidare iki šiol įstatymu tikta aičiu prezidentu — Tafto ir Wilsono — vetavimui. Šį kartą jo likimas ir vėl priklausys nuo Wilsono.

Kas ypatingai bloga dabartiniame bilijuje, tai tas dalykas, kad jisai uždaro šios šalies duris net ir politikos kankiniams. Įvesti tokį įstatymą būtų stacičiai gėda demokratiškai respublikai!

SOCIALISTŲ TAIKOS SĄLYGOS.

Vokietijos socialdemokratų partija per savo valdybos sekretorių Hermann'ą Muller'į pranešė šios šalies socialistų partijos pirmininkui, Morris'ui Hillquit'ui, kokias sąlygas jie statys, darant Europoje taiką. Tos sąlygos yra tokios:

Padarymas tarptautinių arbitracijos teismų priverstinomis įstaigomis, kurios ristių visus ginčus tarpe atskirų valstybių;

Pastatymas visų valstybių sutarčių po demokratine parlamentu kontrole;

Tarptautinė sutartis apie savo likimą.

Šitas sąlygas yra išdirbusi Vokietijos socialdemokratų partija kartu su Austrijos ir Vengrijos socialdemokratais. Jos liudija, kad tų šalių socialistai visai nėra pavirtę patriotiškais šovinistais, kaip tuli stengiasi juos perstatyti.

SLA. IR JO VIRŠININKŲ RINKIMAI.

Paskelbtosios „Tėvynėje“ S. LA. viršininkų nominacijų pasekmės jau davė progas kai kuriems laikraščiams išreikšti savo nuomonę apie tos organizacijos kandidatus. Taigi ir mes norime pasakyti tame klausime keletą žodžių.

Bet visų-pirma dvejetas pastabų apie bendrąjį minėtųjų nominacijų rezultatą. Jisai, tas rezultatas, mūsų nuomone, yra toks, kad jisai liudija, jogei SLA nariai nėra užganėdinti savo senaisiais viršininkais ir jų vaikimu. Is visų senųjų viršininkų tiktai trejetas gavo didžiumą balsų, paduotųjų nominacijose. Bet ir is tų trejeto senųjų viršininkų didžiuma balsų teko ne visiems už gerą pasidarbavimą organizacijoje. Dr. Sliupas, pavyzdžiui, pritraukė prie savęs balsuotojus savo politiška darbas, o ne sąžiningu ir sumaniu pildymu savo pareigų, kaipo daktaras kvotėjas.

Nes per visą savo tarnavimo laiką toje vietoje jisai neparasė nė vieno straipsnio apie higienę nė į SLA. organą, nė į kitokių jo leidinius. Net SLA. kalendoriuje p. Sliupas pavedė sveikatos dalykų turėti prieš save žmoniems, o pats pasiėmė literaturos ir kitokių, su medicina nieko bendro neturinčių, klausimus. P-as Sliupas taip-gi nepadavė jokio naujo sumanymo geresniam SLA. ligonių priežiūros ir kontrolavimo sutvarkymui, kas turėtų būti be galo svarbu apdraudus organizacijoje—tokioje, kokia yra Susivienijimas. Jisai tenkinosi tikta atlikimu to paprasto darbo, be kurio stacičiai negalima apsieti; o kaip sako žmonės, arti stovintis prie SLA. dalykų, jisai net ir tą darbą atlieka gana neakuratiškai: pas jį užsilieka blankos, neperžiūrėtos po keletą mėnesių, ir del tos priežasties kuopose trukdosi naujų narių priėmimas.

Taigi del šitų priežasčių mes ir manome, kad balsavusieji už p. Sliupą SLA. išreikšė jam priitarimą, kaipo labai išreklamuoatam visuomenės veikėjui, o ne kaipo SLA. darbininkui. Pilną savo užsiganėdinimą darbu Susivienijime tos organizacijos nariai išreikšė veikiausiai tikta vienam senųjų viršininkų — sekretoriui, p. Strimaičiui.

Sis faktas turi priversti kiekvieną SLA. narį gerai pagalvoti, pirma negu davus savo balsą galutinuose balsavimuose už tą arba kitą nominuotųjų kandidatų. Jeigu tie nariai balsuos nepagalvoje, tai jie gal but išanksto užtikrinti, kad neužsiganėdinimas viršininkų veikimu, kuris apsiėreiskė dabartinėse nominacijose, gyvuos ir toliaus. O tas reiškia, kad organizacija per sekamus dvejus metus neauks ir nesiplėtos taip, kaip ji turėtų.

Susivienijimo centras reikalauja atnaujinimo. Į jo sąstatai reikia įvesti tokių spēkų, kurios atgaivintų ir pagerintų ji. Bet kuo vadovauties tų naujų spēkų pasirinkime?

Kurie-nekurie laikraščiai duoda tame klausime gana keistų nurodymų. Vieni sako, kad į SLA. viršininkus reikia rinkti tokius žmones, kurie yra „geri tėvynainiai“; kiti vėl perša „gerus unijistus“, treči — ištikimus laisvamanius, ketvirti — gerbiančius katalikybę, ir t. t. ir t. t. Bet visi šitie nurodymai yra klaidingi pačiam savo pamate, nes jie liepia SLA. nariams daboti ne savo organizacijos labą, o visai pašalinius dalykus. Ir prie vis to jie dągia gresia pavojumi intraukti organizaciją į vidurinius vaidus ir kivirėsus. Nes jeigu viena SLA. dalis stengsis pervaryti „gerus katalikus“, o antra „smarkius laisvamanius“, trečia „gerus tėvynainius“, ketvirtha „ištikimus internacionalistus“ — tai Susivienijimas turi neišvengiamu budu dalinties į partijas, frakcijas ir kitokias kovojančias tarp savęs grupas. Tas organizacijai negali eiti į sveikata.

Vietoje visų augščiaur minėtųjų „keliarodžių“, SLA. nariams reikėtų turėti prieš save akis vieną vienintelį „keliarodį“ — Susivienijimo gerovę. Prie jo gali susitaikyti visi tos organizacijos nariai, kokių pažvalgų jie nebutų šiaip-jau klausimuose. Tiek katalikui, tiek tautininkui, tiek socialistui SLA. nariui tos organizacijos ribose tur pirmų-pirmiausia rupėt, kad ji tarptų ir bujotų. Šita rupestis privalo visus juos risti į daiktą, be partijų ir frakcijų skirtumo. Ji yra taip suprantamas dalykas, kad reikia tikta stebėties, kodėl apie ją užmiršo laikraščiai, kurie neva mėgina geraiis patarimais „patarnauti“ balsuotojams.

Taigi į SLA. viršininkus reikia rinkti žmones, geriausiai tinkančius jo reikalus vesti. Kokie yra tie žmonės? Be abejo, tokie, kurie yra darbštūs, gabūs ir geriausiai nusimano apie S. LA. reikalus. Kadangi dabartinėje SLA. taryboje tokių žmonių maža, tai organizacijos nariai ir išreikšė jiems neužsiganėdinimą pirmame balsavime. Reikia todėl patyrinėti, ar nesiras tokių jmonių kitų kandidatų į ypatose.

Tas atlikti prisieina patiems balsuotojams. Kas del mūsų, tai mums rodos, kad nesukly-

sime, pasakydami, jogei nominuotųjų kandidatų suraše randasi tokių žmonių, kokių Susivienijimui reikia. Tokiu mes skaitome, pav., Kl. Jurgelionį, kandidatą į prezidentus, pasižymėjusį nuodugniu pažinimu apdraudus klausimo; tokiais mes skaitome Dr. Johanną Baltrušaitienę, kandidatę į vice-prezidentus, ir Dr. F. Matulaitį, kandidatą į daktarus kvotėjus — senus, gabius ir rimtus SLA. darbininkus. Yra da ir daugiau gerų kandidatų, gavusių nominacijas pirmame balsavime, bet mes čia neturime tikslo kalbėti apie kiekvieną jų skyrium. Svarbiausia mums atrodo pabrėžti SLA. nariams mintį, kad, rinkdami savo organizacijai viršininkus, jie privalo turėti omenėje kandidatų tinkamumą darbuoties Susivienijimo labui, o ne politiką, ne partijas, ne tikėjimą ir ne ką kitą.

draugijos nukentėjusiems del karo šelpti Komitetas aprobo savo pirmininko kunigo Laukaičio neleistiną doros žvilgsniu pasielgimą (apie tai jau buvo rašyta), studentai is tokio Komiteto imti pašalpos atsisakė. Bet, netekus paramos is namų, daugeliui mokleivių medžiaginė paspirtis vis tik buvo butinai reikalinga. Tokiems tai ir apsiėmė padėti „Ziburėlio“ draugija. Kadangi „Zib.“ turėjo jau senesnius savo stipendijatus, o čia prisidėjo daug naujų, tai savų lėšų nebeegalėjo užtekti. Teisybė, rudenį buvo gauta 3000 rublių is D. K. Tatjanos Komiteto, bet kadangi pašalpos reikalingų mokleivių skaičius buvo labai didelis, tai tų pinigų užteko neilgam. Nenorėdama palikti tų mokleivių be paspirties, „Ziburėlio“ valdyba šių metų pradžioje pristaciusi pilną išleistų pinigų apyskaitą, išnaujo kreipėsi Tatjanos Komitetan, prašydama 6000 rublių. Kada po kai kurio laiko „Ziburėlio“ pirmininkė g. A. Bulotienė paklausė T. Komiteto reikalų vedėjo Druri, kas padaryta su draugijos prašymu, sis atsakė, kad „Ziburėlio“ prašymas esąs patenkintas. Po to „Ziburėlio“ Valdybos narys, Valstybės Dumos atstovas Pr. Keinys nuėjo Tatjanos Komitetan atsiumti pinigų. Komiteto raštininkas kun. Tarchanovas pasakė, kad pinigai esą paskirti, tik del formalumo tas prašymas nusiųstas M. Yčui, kad sis pasakytų savo nuomonę. Mat, nustatytąja Komitete tvarka, M. Yčas atstovauja lietuvių selpimo draugijoms. Bet Tarchanovas manas, kad Yčas jokiu kliučių nedarysias, taigi jis kad ir dabar galėtų savo atsakomybe duoti „Ziburėliui“ pinigus, tik kol kas pinigų is banko esą dar negauta, tai tegu jis, atstovas Keinys, užeisias šiek tiek vėliau.

APŽVALGA

MELAS AR SUKLYDIMAS?

„Tėvynė“ rašo:

Kalboje ir rašte galima yra suklysti, tačiau klaidos atleistinos yra. Bet ne kartą taip gi pasakoma ir neteisybė jau tai apgynimui savęs, jau tai apkaltinimui kitų. Nežinome taip gi kuom pavadinti ir žemiaus paduodamąjį faktą.

Pernai rudenį „Naujienose“ tilpo antras p. Zemaitės laiškas į Ameriką apie Lietuvos žmonių selpimo reikalus. Į tą laišką atsakė p. St. Šimkus ir, tarp kitko, užreiškė, kad p. Zemaitė bereikalingai išmetinėjanti Lietuvos Draugijos komiteto nariams, kam jie ima algas, nesa ir ji pati imanti ar bent ėmusi algą, kuomet prižiurinėjo vaikų prieglaudą. Dabar is p. Bulotos ir Zemaitės sužinome, jog tai netiesa: p. Zemaitė jokios algos negaudavo ir neimdavo.

Taigi ar čia klaida ar neteisybė?

Mes norėtume išgirsti paaiškinimą is p. Šimkaus lupy. Už paskelbimą p-ios Zemaitės laiško jisai smarkiai užpuolė ant „Naujienų“ redakcijos, taigi mums dabar butų indomu žinoti, ar jisai, kaltindamas mus, tyčiomis ar netyčiomis prasilenkė su tiesa. Iki šiol mes susilaikėme nuo abejojimų apie p. Šimkaus teisingumą, nors su jo pažvalgoms ir nesutikdami.

P-O YČO POLITIKA.

Petrogrado laikraistyje, „Naujoji Lietuva“ indėta toks straipsnelis apie lietuvių mokleivių selpimo reikalus:

Kai Petrogrado lietuvių

komiteto pirmininkas A. Neidgardas. Komiteto reikalų vedėjas, narys V. Druri. Komiteto raštininkas Kun. J. Tarchanovas”

Iš to matyt, kad „Ziburėliui“ atsakytą duoti pašalpą is valdiško komiteto, aciū p. Yčo „protecijai.“ Taigi, pasirodo, ve kokiam tikslui tas tautininkų ir klerikalų giriamasai politikierius panaudoja savo ryšius su valdžios įstaigomis!

KLERIKALŲ DEJAVIMAS.

Bostono kunigų laikraštis dejuoja, kad katalikai nemėgsta klerikalų spaudos ir skaito „bedievių“ ir socialistų laikraščius. Idant atgrasinus juos nuo to, jisai tokius katalikus kolioja nežinėliais, neišmanėliais ir „šiaudiniais katalikais.“ Klausykite:

Siaudiniai katalikai yra tie, kurie visada save vadina katalikais, čina bažnyčion, o skaito, remia ir platina bedieviškus laikraščius, kelia visokius bereikalingus pragaištingus vaidus parapijose, niekina parapijines mokyklas, dalyvauja, dirba ir pirmininkauja bedieviškose draugijose. Zodžiui viskam tikram katalikiškam veikimui priešinas. Priežastis jų šiaudininkystės ir yra ne kas kitas kaip tik stoka pažinimo tikros katalikiškos spaudos, be kurios negali susipažinti ir suprasti tikrojo reikalingumo veikti išvien su kitalais ant tautiškos, katalikiškos dirvos.

Siaudiniai katalikai, skaitydami bedievišką spaudą, negali turėti teisingo supratimo apie katalikystę ir kitokį veikimą delto, kad bedieviškoji spauda apie katalikišką veikimą savo skaitytojus visada informuoja antraip negu, kad ka talikų yra veikama ar daroma. Visą katalikų veikimą, bedieviška spauda perstato juodu, pragaištingu.

Už tai ir jų skaitytojai, kurie semia žinias vien tik is bedieviškų laikraščių dažnai katalikiško veikimo bijosi, arba mato kaipo netikusį, nedorą. Bet daug blogiau ir didelio pasigailejimo verti tie žmonės, kuriuos skaitome prie nežinėlių. Tokių kuriuos galima pavadinti tiesiog nežinėliais mus lietuvių tarpe labai daug yra ir jie mums reikia kuogreičiausiai juos is tos nežinystės ištraukti. Istraukumui jų is tos nežinystės, kurioje šiandien jie yra, kitokio kelio nėra, kaip tik išplatinimas jų tarpe odros katalikiškos spaudos, is kurios jie galėtų igauti sau pilną persitikinimą. Kas yra tie nežinėliai? Delko juos galima pavadinti nežinėliais? Delto, kad daugelis mūsų brolių lietuvių katalikų yra tokiais kurie nežino kas jie yra. Tiesa jie skaito save katalikais, bet jų katalikystė yra tokia is kurios didžiausia naudą turi tik bedieviai, o ne katalikai. Jeikime tik į jų stubas, o pamatysime kaip ir patįs liksime nežinėliais tame ir negalėsime suprasti kokie čia žmonės gyvena, t. y. ar katalikai ar kokie bedieviai „socialistai“ ar kitokie.

KLERIKALŲ TAKTIKA.

Tik jau kažin, ar šitokie koliojimai ir dejavimai pagelbės ką. Zmonės delto skaito socialistų laikraščius, kad jie randa juose daugiausia naudingo, doru ir smagaus skaitymo. Praėjo tie laikai, kada žmonės, sulenkę nugaras, tarnavo kunigams ir dar rankas jiems bučiavo, kad jie tą patarnavimą priimtų.

„Dilgėlės“ rašo:

Su mumis gali tartis apie „bloką“ (su jungimą) „tik igaliotieji didžiųjų tautininkų organizacijų, k. a. SLA ir TMD.“ Jūsų „Koalicijos Komisija“ neturi igaliojimo nei SLA, nei TMD. Ta koalicion komisija išrinkta liuosai suvaziavusių tautininkų, neturėjusių igaliojimo... nuo SLA ir TMD.”

Pasistengkit delto „padaryti interkmo... į SLA. ir TMD., kad šios duotų reikalingus igalio-

Vokietų kanuolėmis apdauzytas franctų senov...

lijimus Am. L. Sandarai, arba bloko reikalais su Tautos Taryba, arba kad stačiai išrinktų savo atstovus į Tautos Tarybą, prisilaikant jos konstitucijos."

Tai tokios yra ištraukos (cituoja iš "Kat." nr. 46) — tai toki yra klerikalų Tautos Tarybos atsakymai tautininkų partijos "koalicijos" komisiškai (Širvydui ir k.)

Ir da vis tiek rimtuoliai nusilenkia prieš klerikalus: "na zadnih lapkah ja hozu!"

Indomiausia yra tas, kad klerikalai, po atsilankymui Lašinsko su Kanapinskiu, pradėjo kaip katinais žiūrėti į lašinių paltis, kur užrašyta SLA ir TMD. Prisispyrę jie tas organizacijas nori padaryt savo politikierystės įnagiais. Ir už tai net į jomarką eina su tautininkais. Lyg nežino, kad ne vieniems tautininkams priklauso tos paltis! Da 9 metų nēr, kaip kunigai SLA vadino "benkartais", o dabar jau nori už savo vaikus prisimti! Baisus jų nusizeminimas, kad galėtų užponavot!

O delko klerikalams atėjo į galvą S.L.A. pakinkyti į savo vežimėlį su "bloko" pagelba? Dėlto, kad tautininkai skelbia, jogei S.L.A. tai yra partuviška jų ištaiiga. Klerikalai mato, kad tautininkų partija smunka į jų pusę, tai jie turi viltį, kad ir ta organizacija pateks į jų nagus.

SKAITYTOJŲ BALSAI

(Redakcija neatsako už nuomones, išreikštas šiame skyriuje.)

PIRMEIVIAI IR ATŽAGAREIVIAI.

Aiškesniam supratimui skirtumo tarpe pirmievių ir atžagareivių įsivaizdinkime sau, kad gyvena du ukininku, vienas A., kitas B. Pirmieviu tegul bus A. atžagareiviū — B. Pirmasis stengiasi savo ukį vis pagerinti, padaryti našesnia ir todėl stengiasi pritaikyti jam mokslo išradimus, aprūpinti jį naujais darbo įrankiais; B. gi visus tuos dalykus peikia, niekina; neapkenčia jis nė naujų žemės dirbimo būdų, nė mašinų, nė kitų pagaminimų, nes jam visi senovės intaisai išrodo geresni.

Panašius apsiereiškimus mes matome ir draugijiniame gyvenime. Kuomet vieni sako, kad šiu dienų tvarka negera, kad reikia ją pakeisti kita geresne, tai antri tam priešinasi ir šaukte šaukia palikti viską taip, kaip yra ar buvo seniau. Ir jie netik kad šaukia, bet da organizuojasi kovai prieš pirmineigą. Kadangi tečiaus atžagareivių užmačias nedaug kas tenori palaikyti, tai atžagareiviai varo savo darbą prisidengdami "pirmievišku ploščiumi", kitaip sakant ir jie vadinasi save pirmieviais. Vienok tas "pirmieviškumas" pa sirodo tik tariant tą vieną žodį. Kuomet gi jie biskį plačiau prabyla, žiūrėk, ir dingo jų "pirmieviškumas" ir pasirodė atžagareiviškumas visoje savo šlikstybėje.

Štai mes turime keletą taip vadinamų srovių. Kone kiekvienas iš mūsų girdėjo tų visų srovių kalbėtojus kalbant. Iš pirmo pasiklausimo išrodo, kad kiekvienas jų trokšta Lietuvai ir kitoms tautoms laisvės, geresnio gyvenimo, kad kiekvienas apgailestauja didžiūmos žmonių vargingą gyvenimą ir pasmerkia blogiasis gyvenimo puses.

Vienok taip išrodo tik paviršutiniai žiurint, tik iš pirmo taip sakyti pasiklausimo. O kuomet tie kalbėtojai ir jų šalininkai prieina prie praktiško veikimo arba ima kalbėti daugiau ir "plačiau", tai ir išleida yra iš maišo ir jie pasirodo, kas jie be-

esą. Klerikalai, imkime pavyzdį, sako, kad norėdami pagerinti savo gyvenimą mes turime melsties dievui ir aukas dėti bažnyčiai (arba tiksliau — klebonijom), idant dievas susimylėtų ir suteiktų mums geresnį gyvenimą. O jeigu norima Lietuvai laimę išgauti, tai esą, reikia carui "viernai" tarnauti, intikti; jis gi matydamas tokią paklusnybę ir suteiks laisvę. Tai ty piškas atžagareiviškumas.

Tautininkai-laisvamaniai kalba (reikia pasakyti, kad jie da ir patįs gerai nežino, ką jie kalba), jog reikalingi amatai ir kiti galai; gi del Lietuvos laisvės jie taipgi važiuoja pas anglus diplomatus ir dėti kelnes berašydami prošenijas, kurių, regis da nė vienas neparasė. Zodžiu, pas tautininkus pastebima tas pats malonės jieškojimas augstų valdininkų virtuvėse — atsiprašau, priimamuose kambariuose. Ir užtarimų prieš socialistus iš jų nereikalauja. O kairieji tautininkai irgi pažangūs yra).

Kitaip kalba socialistai. Pasak jų, prašalinimui skurdo ir išnaudojimo reikia prašalinti priežastis, gimdancias ir skurdą ir išnaudojimą. Kadangi tos priežastis slepiasi dabartinio kapitalistiškojo surėdymo tvarkoje, tai reikalinga tą pačią tvarką padaryti kitokia, kurioje nebebutų pamato išnaudojimui. Tuomet tai atsiras pamatas ir mažesniųjų tautų teisių pripažinimui.

M. P.

I. W. W. KLAUSIME.

Nors ir labai nepigiai atseina žmogui, dirbančiam dešimtį valandų darbą dienoje, užsiėminėti tokiomis dalykais, kaip rašynėjimas į laikraščius, vienok noras apkalbėti dalyką, išreikšti kam nors savo nuomonę privertė ir mane parašyti kelis žodelius abelnai unijū ir atskirai unijos I. W. W. klausime.

Man rodosi, kad santikiai, kurie dabar yra aarpe socialistų ir I. W. W. labai apgailešini. Bet ką-gi padarysi? Juk tai ne socialistų kaltė! Socialistai ne vieną kartą jau yra streikieriams unijistams pagelbėję aukomis, ir labai gali buti, kad netolimoje ateityje ir tiems patiems "aidoblistams" priseis laukti pašelpo vien tik iš socialistų, nes streikieriai iš kitokių žmonių mažai pašelpo tegautų. Nežiurint to, tėjijant I. W. W. agitatorių prakalbas ir raštus (ypatingai lietuviškus) taip ir rodosi, kad jie ne tiek kovoją prieš kapitalizmą kiek prieš socializmą. Mano nuomone nei socialistai nei I. W. W. vieni antriems kelio neužkerta ar bent turėtų neužkirsti. Socialistų idealas — tai galutinas kovos laimėjimas; įvedimas žmonėms naudingos tvarkos — socializmo, kad žmonės galėtų džiaugtis savo gyvenimu, socializmas, kurio gadyneje ir ta pati I. W. W. unija nebebus reikalinga

Unijū-gi idealas, mano nuomone, turėtų buti palengvinimas žmonių gyvenimo, kovojant prieš kapitalistus streiku iki įvyks socializmas. Jeigu I. W. W. tą suprastų, tai butų išvengta daug bereikalingų nesmagumų, kurie suteikia naudą tik kapitalistams ir klerikalams. Bet "aidoblistai" nepasiganėdina tik dabartim; jie sako, kad jiems priklausanči ir ateitis. Socializmą jie atmeta į šalį, — sako, unijizmas tą atstovėsią. Tai vėl, prisiklausant unijistų prakalboms, išrodo, kad jie dergdami socialistus (kaip ir kunigai) nori amžinai pasilaikyti kapitalizmą, kad butų prieš ką kovoti. Žiurint-gi nepartyviškomis akimis, toji unija irgi išrodo nenuosekli gyvenimo praktikoje. I. W. W. agituoja už taip vadinamą sabotažą, t. y. darymą kliučių samdytojui, gadinant mašinas ir tt. Na tegul, pavyzdžiui, tulas darbininkas sugadins kokią nors brangią mašiną, ir tai kokiū nors budu

bus susekta, kad jis tai tyčia padaręs... dar pusė bėdos, jei darbininkas turės keletą tukstančių ar daugiau dolerių, bet jei ne, tai supus kalėjime. O kiek iš to naudos darbininkams? Nei kiek Galima butų ir daugiau faktų pristviti apie tą I. W. W., bet užteks ir tiek. Reik dar pabrėžti, kad "aidoblistai" labai mėgstą girties savo "viena didele unija" ir agituoja vietoje dabar daug esančių unijų įsteigti viena Pasauliu Pramoniečių Darbininkų Uniją (I. W. W.). Ištikrųjų, kiek-gi rasis tokių žmonių, kurie butų priešingi panašiai idejai...! Klausimas tik ar toji unija yra gera ar ne... Bent jau tokia, kokia jų perstato dabartiniai jos agitatoriai, reikia pasakyti, yra negera, nors ir labai gaila.

Rafael Vargas.

NELEISKIME LAIKO VELTUI

Šiandie galima skaityti Chicago centru Amerikos lietuvių kolonijū. Ir vargiai mes rastume kitą tokią vietą kur butų tiek visokių lietuviškų draugijū, kuopų, chorų, ratelių, kur butų parengiama tiek įvairių "maskaradinių", "žvaigždinijų", "kvartukinių" balių ir t.t. Tik užia ir pleška!

Taip, tik užia ir pleška, bet ne daugiau. Dalykas tame, kad mažai yra čia tokių žmonių, kurie gali ką-nors gilesnio pasakyti, ką nors daugiau nuveikti. Štai kad ir draugijū veikime. Tegul, pavyzdžiui, kokia draugija ar kuopa turi nemažai narių. Jos tarpe tuojaus atsiranda kokių nors, atsiprašant, "ablamukų," kurie spraudžiasi viršun. O kuomet jiems "viršus" nepavyksta pasiekti, tai jie kelia triukšmą ir bando net kenkti visai draugijai.

Tokie nariai arba veikėjai nei nenori suprasti, kad jeigu jie netapo įžymiais, tai todėl, kad jie da neturi tų spēkų, to pažinijimo, rintumo, kuris yra reikalingas tam, kad kiti pripažintų jam pirmenybę. Paklausime tik tų iš mūsų draugų, kurie yra siek tiek pasižymėję, o pamatysime, kad jie dirbo ir nemažai dirbo iki kol pasiekė savo apšvietos ir abelnai išsilavinimo laipsnį. Dabar gi, iš kitos pusės, pasiteiraukime pas tuos, kuriems "ne-pavyko" ir kurie tik šypso si sirinkimuose, kuomet kiti daugiau žinantįs svarsto, protestuoja, kalba ir t.t., ar daug jie dirbo savęs tobulinimuisi. Ogi veik nieko. Tuo tarpu, žmogui norinčiam šiandie veikti, malančiam reikalą veikti, butina reikalinga jei ne studijuot, tai nors skaityti, ir tai ne mažai da, apie įvairius dalykus. Mes gi šiandie turime nemažai ir knygų tam tikslui. Tik reikia noro.

Už tai dirbkime, neleiskime laiko veltui. Adomas Morkunas.

Austrų raiteliai, lydintįs transportus per Galiciją.

Iš Gyvenimo | Ligonbutinė Darbininkų Kasos Vilniuje

Paskutins žinios, pasiekusios Angaros krantus, skelbia apie prieši susirimus Vilniaus apielinkėje. Gal Vilnius jau pavirtė į griuvėsių kruvą, gal greit jam lemta bus atsipeikėti. Todel mano trumpas rašinys iš Vilniaus darbininkų gyvenimo gal šiek tiek ir susivėlinęs. Kadangi atsitikimai iš ligonbutinės Vilniaus darbininkų kasos gyvenimo nėra grynai vietiniu klausimu, bet charakterišku abelnai darbininkų gyvenime, kur susiremia priešingi dveju klesų reikalai, tai susipažinti su tuo, kaip fabrikantai apgavintų darbininkus, niekadoss ne vėlu.

Vilniuje buvo sutverta bendra ligonbutinė kasa, prie kurios prisidėjo 12 metalinių fabrikų. Ilgainiui kai-kuriems fabrikantams nepatiko toji bendroji ligonbutinė kasa. Mat, jie pagalaut suprato, kad tokia kasa labiau vienija — riša darbininkus; darbininkai stipresniais jaučiasi ir greičiau duoda atspirtį įvairiems fabrikantų užmąnymams. Be to, bendros darbininkškos įstaiigos gilina proletariato suipratimą; šis gi dalykas ypač nepatinka darbininkų priešams, fabrikantams. Fabrikantai, o taipgi jų globėjai ir šalininkai (valdžia ir bažnyčia) visur, kur tik pajiegia, ardo susipratusių darbininkų vienybę. Panašiai atsitiko ir Vilniuje.

Kai-kurie fabrikantai besistengdami suardyti tą bendrą ligonbutinę kasą, kreipėsi Vilniaus fabrikų inspekcijon, nurodydami, jog "kasos dalyvauotojų (žinia, fabrikantų) reikalų įvairumas, fabriku tolumas vienos nuo kitos, nuolatinė tarp jų konkurencija (tai paprastas apsiereiškimas) lygiai ir darbo konkurencija (tai fabrikantų išmislas, kad savo vdas perkelti ant svetimo sprando truko do ramų ligonbutinį kasų darbą." Kreingelio lempų fabrika, kurioj dirbo išviso 130 darbininkų, apsiėmė vieton 1% išmoket išaugšto 200 rub. kasos reikalams, bet su taja sąlyga, jei tik jai leista bus įkurti savo kasa. Tokiu tai budu, fabrikantai rupinasi darbininkus papirksti, rubliais gerklę jiems užgrusti, kad tik suardyti bendrą jų kasą.

(17 (30) balandžio 1915 m. klausimas apie išstojimą iš bendros kasos arba, geriau pasakius, apie bendros ligonbutinės kasos suardymą liko pakeltas apsaugojimo tarybos posėdyj (Petrograde). Vyresnysis Vilniaus gubernijos fabriku inspektorius laišką pranešė apsaugojimo taryba, kad bendroji kasa liko įkurti aciu bendriems darbininkų reikalavimams, ka

dirba fabrikose, apdirbančiose metalus, — prie to ir savininkai seniau prisidėjo prie to įsteigimo. Dabar gi kasoj pakilo nesusipratimai. Jų priežastis — fabrikantai: fabrikantai boikotuoja kasą, nieks iš jų nepriimamą saugoti kasos pinigų, paduoda prašymus apie išstojimą iš bendros kasos. Be to, inspektorius nurodė, kad išstojimas iš bendros kasos ir atskirių kasų sutvėrimas galimas tik likvidavus bendros kasos reikalus. — šis dalykas galimas vien prie bendrojo nutarimo, — tokio gi nutarimo nebus nes darbininkai prieš bendrosios kasos likvidaciją. Apsaugojimo Vilniaus valdyba, nerasdama aiškių nurodymų apie išstojimą iš bendros kasos ir matydama, jog nēr pamatų ją likviduoti, nutarė perduoti šio klausimo ištyrimą apsaugojimo tarybon Petrograde.

Panašūs klausimai liko pakelti Jaroslave, Vitebske, Maskvos bei Tulos gubernijose ir kitose vietose. Kaip matom, Vilniaus atsitikimas ne vienatinis: visur fabrikantams rupi ardyti bendras kasas, kad tuo skaldyti darbininkų spēkas. Darbininkų atstovai apsaugojimo taryboj, kaip įmanydami gynė darbininkų reikalus, kad neduotų fabrikantams galės skaldyti darbininkų spēkas. Bet visi darbininkų nurodymai, visi jų argumentai liko bergždžiais. Balsuojant už bendrą kasų suardymą buvo paduoti 8 balsai (pramonininkų); prieš — irgi 8 balsai (darbininkų). Kadangi tarybos pirmininkas-pramonininkas, o pirmininko balsas persveria, jei balsai pasidalina pusiau, tai ir šiuo kartu laimėjo pramonininkai — jie laimėjo lygiai taip, kaip ir kituose kartuose, kada apsaugojimo taryboj susiremia pramonininkų ir darbininkų reikalai.

Pramonininkai beskaldydami darbininkų spēkas tarp kito kelia, gilina klesinį antagonizmą. Jie savo veikimu, kaipir nori nurodyti, jog visi buržuaziški riksmi Dumoj apie "tautos susivienijimą," apie "senų kalčių užmiršimą," vien tušti žodžiai, pasidavusių patriotų žodžiai.

Nors pramonininkų Rusijoj, tame skaitliuje ir tose pramonės šakose, kurios apima ligonbutines darbininkų kasas, daug mažiau, kaip darbininkų, valdžia, kaipo buržuazijos globėja ir jos bei dvarininkų reikalų atstovė, pasirupino taip dalykus sutaisyti, kad apsaugojimo taryboj pramonininkų ir darbininkų atstovų lygiai perlygint, tas reikalinga neva var...

Samoninga gspadinė
visada turi savo namuose buteliuką D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišaldimo, išsinarinimo ir tt.
Tikras tikrai su pažymėta marke "E.A.R.A."
25c. ir 50c. buteliukas vitose apviekoose arba
F. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

manęs, veidmainiško) teisingumo. Valdžia, be to, tuojaus apie savo teisingumą užmiršta ir pramonininkams duoda viršų: tarybos viršininkas iš pramonininkų, o prie lygių balsų pirmininko balsas persveria. Pasirodė, kad ir ligonbutinių kasų praktikoje mažuma viešpatauja ant daugumos. Ir taip buna visose įstaiigose, tveriamose su valdžios pagelba, tveriamose darbininkų akių apdumimui. Darbininkai ilgainiui supras, kame dalykas, ir jie kovą už savo tiesias ligonbutinės kasos ir panašiose įstaiigose perkels iš pačių kasų į platesnes minias, kur klausimai rišis ne apgavingu pramonininkų balsavimu. Ir pagaliaus privers darbininkai savo priešus — pramonininkus taip šokti, kaip patįs darbininkai griės. Joki darbininkų judėjimo varžymai nesulaikys to judėjimo, ir tas judėjimas prie darbininkų susipratimo pakelimo vis labiau eis apsiginklav's geresne organizacija. Gerai susipratusiųjų darbininkų organizacija — didžiausia jų spēka. Gera organizacija reikalinga ir kovojant su pramonininkais ligonbutinėse kasose.
Zigas Angarietis.

Nepaprastas Susirinkimas Panedėlyje
Balandžio 3 d, 7 val. vak.
Aušros Svet. 3001 S. Halsted St.
Rengiamas žingeidaujantiems apie Michigano farmas. Ponas Klump, atstovas Cukraus Fabrikos Michigano valstijoj, kalbės apie burokų farmas.

AR SKAITAI "LAISVE"?
Jeigu dar neskaityti, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažūrėjimui.
"Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai psididinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išleina 2 sykius per savaitę todėl paduoda naujesnius žinias iš viso pasaulio.
"Laisvėj" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra investas speciališkas skyrius del moterų.
"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, jei metų \$1.00. Užsieny metams 1.00.
Nelauk jėgiai, nes vėliau kaina ra si bus padidinta.
Adresuok šitaip:
"LAISVE"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

K. ZURAITIS
BUFFET
Užeiga ir Skladas del visu
3156 S. Wallace St.
Tel. Drover 2143.

PRANEŠIMAS
Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigų statymui ir pirmimam namų ant
4to ir 5to Procento
ir ant labai lengvų ir prieinamų išlygų. Neskolink iš kitur, pakol nedidžinot mūsų išlygų. Kreipkis tuojaus į
JONO BAGDŽIUNO BANKA
2334 S. OAKLEY AVE.
kampas 23cio Pl.
Telefonas Canal 1667, Chicago.

APIE LIUTERONUS

"Naujienu" No. 51 ir 52 tilpo ilgas p. Liet. Liuteronu straipsnis, pastatantis liuteronus pilnai tobulais, o laisvamanius, "susipratėlius" (žinoma, socialistus) ir lietuviškus laikraščius gero naikinotojais. Žinoma, Romos katalikams kluvo daugiausiai, bet apie juos aš čia daug nekalbėsiu, nes ne mano reikalas juos ginti.

Rašytį straipsnį p. Liet. Liuteroną pakurstė mano pranešimas, tilpęs "Amerikoj" apie Collinsvillės lietuvius, kur aš nurodžiau fanatizmą, neveiklumą ir šalinimąsi nuo apšviestos anos kolonijos lietuvių liuteronų. Kaip matote, aš apipiešiau tik vienos vietos liuteronus, bet p. Liet. Liuteronas savo straipsnyje net visus savo tikėjimo "perlus" išpylė ir visus lietuvių visuomenės sroves užgavo, kad apgynus šios kolonijos lietuvius-liuteronus.

Kada aš rašiau pranešimą, jokios intencijos neturėjau už gauti liuteronų jų tikėjimiškai dalyke, bet padaviau faktą, jog jie čia yra daugiau fanatiški ir už Romos katalikus. Apie katalikus nerašiau todėl, kad jų mūsų tautoj yra labai daug ir visose kolonijose jie save aiškiai parodo, kas esą. Apie jų peštas krikščynose, baliuose, apie jų girtuoklystę ir t. t. yra pilni laikraščiai. Jeigu "Amerikos" autorius būtų dęjęs apie katalikų fanatizmą ir apsilėidimą apšviestos dirvoj, tai iš kolonos kolonijos būtų sekusi ta pati litanija. Ji visiemis žinoma ir todėl būtų padariusi knygą nuobodžia. Gal dėl to p. Račkaukas ir nedėjo panašiu pranešimų. Bet apie lietuvių liuteronus mažai kas žino. Esu girdėjęs nuo tulų veikėjų ir skaitęs laikraščiuose, kad esą jei lietuvių nebūtų katalikais, jie greičiau progresuotų. Aš pažymėjau faktą, jog Collinsvillės lietuvių-liuteronai apšviestoj yra labiau atsilikę už Romos katalikus, nes Romos katalikai drįsta liuosiai protauti, nėra taip akalai įsitikėję į koki religiška dalyka, kaip šios (Collinsvillės) kolonijos liuteronai ir biblija, ir iš katalikų daugelis pereina dirbti prie socialistų, tautininkų bei kitos kitos srovių. Liuteronai tiek stipriai laikosi prie biblijos ir tiek nedrįsta protauti, kad jokia visuomeninė veikla neparodo. Pas juos tikėjimiško fanatizmo čia kur kas daugiau, negu pas katalikus. Aš nenoriu tvirtinti, jog visose kolonijose taip yra, bet aš ir nepadaviau žinios apie visą Ameriką. Faktas, kad Collinsvillės liuteronai nėra mažesni fanatikai tikėjime už jų brolius katalikus gali tik išimtį sva-jones iš tų veikėjų galvos, kurie tiki, jog protestoniškas ar kokis kitas tikėjimas gali labiau apšviesti žmogų. Lietuvių gali žūgeidauti, kaip kultūriški yra jų broliai, prisilaikantis kito-kio tikėjimo, negu katalikai, todėl teisingas pranešimas apie liuteronus, kalvinius ar kitus gali turėti vertę. Aš tai ir padariau.

Pirmų-pirmiausia man ir visiem "neva inteligentams" p. Liet. Liuteronas primeta nežinojimą, kas yra fanatizmas. Jis paduoda vieną kitą definiciją iš paprastų žodynėlių ir nupiešia, buk fanatikas esąs "beprotis arba pakvaišėlis." Labai gaila, nes definicija "fanatiko" pripažintose geromis encyklopedijose yra taip plati, jog fanatiku yra ir paprastas entuziastas, ir užsispyrėlis, ir svajotojas ir žemyn iki bepročio, bet ir beprotis nėra tuo bepročiu, kuris gauna smegenų ligą, tik per daug kokio nors tikėjimo jame atsiranda. Aš niekad nenorėčiau fanatiko lyginti prie

beprasto bepročio, nors kartais jis ir elgiais keistai. Taigi fanatizmas yra laipsniškas, ir kiekvienas kiek tvirčiau tikėjimo prisilaikantis ir už jo dogmas besispiriantis yra fanatikas mažesniai ar didesniai laipsnyje. Liuteronai, kaip toliau matysime, prisilaiko akilai ir karštai biblijos, todėl sulig bile katros pripažintos encyklopedijos (kad ir Encyklopedija Britanica) definicijos jie yra fanatikai. Šitas žodis yra vartojamas visų mūsų laikraščių ir veikėjų ir jis vartojamas teisingai. Liet. Liut. nori jį išraut ir inteikti mums žodį "dievuotas." Vieni žmonės tiki į dievus, kiti į velnius, treči į burtus ir jie visi negali vadintis dievuotais. Tie patys liuteronai tiki ir į dievą ir į velnią ir į "pranašą" Liuterį — todėl jie irgi negali but vadinami tik dievuotais.

Kad aš aiškiau parodyti, kaip liuteronų tikėjimas verčia savo "aveles" but fanatiškoms, paskaitykite nors šią ištrauką iš paties p. Liuteronu straipsnio:

"Evangelikų - liuteronų parapijų įstatai reikalauja, kad, apart kitko, kiekvienas jos parapijonas, be abejojimo, tikėtų ir pripažintų, jog biblija yra įkvėptu Dievo žodžiu ir krikščionių tikybos kėdrodžiu bei taisykle. Kiekvienas tur atlikti tikybines apeigas ne kaip pas Romos - katalikus "ex opere operato," bet iš visos širdies. Jeigu kas netiki biblijai, nestudijuoja jos ir nedaro kas ten parašyta, tas prapuldo savo tiesas liuteronų bažnyčioje. Tas negali būti daugiaus liuteronu."

Kaip matote p. Liet. Liut. sako, kad katalikai da gali ir "ex opere operato" tikėti, o liuteronas turi tai daryti iš visos širdies. Tik tiek jis meluoja, buk liuteronai ir daro taip, kaip biblija rašo; jie taip nedaro ir daryt negali. Paimkite kad ir toki menkinėkį "Nesirupinkite ką valgysite ir ką gersite rytoj," o juk tokių menkinėkį ir da kvailėsių už šį yra pilna biblija. Bet tiek to: kada žmogus leidžiasi girt savo tavora, jis visada rubežius pereina.

Toliaus Liet. Liut. paduoda ilgą citatą iš "A Brief Statement of the Doc. Position etc.", kur vienoj vietoj skamba:

"Raštas, visuose savo žodžiuose, yra Dievo žodžiu, mes toliaus išpažįstame, kad jame nėra jokių klaidų, nei prieštaravimų, bet kad jis visas yra neklystanti tiesa, kaip ir mūsų Viečpats Kristus pats..."

Mes visi žinome, jog jame pilna prieštaravimų, bet mūsų broliai liuteronai neturi abejot ir nors mato prieštaravimus, turi tikėti, jog jų nėra. Sakysime, jau jų tokis tikėjimas. Bet šis faktas parodo, kaip akilai jie turi tikėti biblijai ir ar stebėtina, kad Collinsvillė ar kitur atsiranda tokių aklių biblijos gar-

bintojų, kurie nedrįsta jos sveikai suprasti, todėl ir apie sveitiskus dalykus nenori teisybės žinoti.

Ant laimės p. Liet. Liuteronas sumuša pats save: vienoj vietoj jis sako, kad "daugelis jų (Collinsvillės liuteronų) labai retai bibliją skaito, o kitas neturi neturi biblijos." Kitoj vietoj jis sako:

"Pas mus yra mažiaus višiški analfabetų, nes mūsų tikyba butina reikalauja, kad vaikai prieš priėmimą bažnyčioje (konfirmacijon) išmokyti skaityti. Ir todėl mūsų vaikai net ir Lietuvoje, yra išmokyti skaityti ne vien vokiškoms, bet ir lotiniškomis raidėmis."

Iš to reikia suprast, jog visi liuteronai moka skaityti gотиškom ir lotiniškom raidėm, nes jų tikyba to reikalauja; jis pats pripažįsta, kad Collinsvillė labai mažai kas iš lietuvių liuteronų skaito bibliją. Kodel? Juk tikėjimas reikalauja. Mat, nemoka vargšai; jei kuris moka, tai taip, kaip ir mūsų daugelis katalikų: vieną kitą perskyrimą gali skaityti net užpakalyj knygą laikydamai, o kito jau negali, nors ir akinius užsidėdų. Aš nesakau, kad visi liuteronai tokie yra; juk ir katalikai tuli gerai skaito. Noriu tik nurodyti, jog tikėjimo skirtingumas nepakėlė tos ar kitos fantos dalies, kaip p. Liet. Liuteronas nori mums įkalbėti. Klausykite, kaip garsiai jis giria savo tavora:

"Ir tie vokiečių arba švedų liuteronai, nors budami taip labai dievuotais yra pasauliniuose dalykuose daugiaus apšviesti, geresnes vietas užima draugijoje ir geresnj vardą tur, už tuos mūsų atspirašant "susipratėlius," kurie mus del biblijos paikas ir fanatikais pravardžiuoja."

Nėra abejonės, čia norėta įžeisti laisvamanius ir socialistus ir kviečiama but liuteronais, jei kas nori geresnes vietas užimti, geresnj vardą turėti ir t. Kapitalistiškoj draugioj, p. Liuteronu, gerą vardą turi, geresnes vietas užima ir mokslą pasiekia tik turtingesnieji ir keletas jų pataikunų, žemos dvasios žmonelių. Tikėjimas, kokis jis nebutų, neduoda jums nė doleriu ant mokslo ir šeimys nes išmokinimo, o da atima, ką turit uždirbe. Kapitalistai neįsisiūlysį ir darbą tuo, kad tu esi to paties tikėjimo, kaip ir jis: jįsai samdys tą, kuris daugiau pelno jam padaro. Fran-cijoj mokslus pasiekia, geras vietas turi ir gerą vardą ir katalikai ir bedieviai ir protestoni-ai. Taip pat yra ir Vokietijoj. Šalies kultura kyla ne del vienokio ar kitokio tikėjimo, o del išdirbystės ir pramonijos vystymosi. "Susipratėliai" negali turėti "gero vardo," "gerų vietų" ir t. t., nes jie yra biedni darbininkai.

Toliau p. Liet. Liuteronas išpeikia visus lietuviškus laikraščius. Turime jų apie 20 ir jie yra įvairūs pakraipoj. Tuli jų neprisilaiko jokio tikėjimo ir yra grynai visuomeniški. Bet jis

IŠKILMINGAS VAKARAS

Viešajo knygyno p.-v. Chicagos miesto dalyje Globėjai rengia linksmą Vakara Nedėlioje, Balandžia = April 2-ą dieną, 1916.

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23 PL.

Ižanga 25c ir augščiau ypatai.

Kviečiame atsilankyti į šį vakarą, nes programme dalyvaus žymesnieji Dramatiško Ratelio artistai. Bus sulošta: "BE SULO." Ypač mums malonu pranešti, kad šiam vakare dainuos gerb. p. N. Pricevičiūtė-Gugienė, kalbės advokatas K. Gugis. Taipgi padainuos Liet. S. Vyrų Choras ir L. Kvartetą. Prie surengimo šio vakaro prisidėjo dešimts draugių, kuopų ir klubų.

Dovanos už atvirutes. \$5 vertės gyvos gėlės, paukautos p-nų Andriejausko ir Shemioto, ir savaitraštis. Po programui sokiai, skrajojanti krasa ir t. t. Muzika Brolių Sarpalių. Sirdingai kviečia Komitetas.

neatranda nė vieno gero ir tikrina, buk todėl jo tikėjimo žmonės neskaityt laikraščių. Labai prastas teisinimas, nes lietuvių turi daug laikraščių ir jų tarpe esama daug geresnių už amerikony gatvinius laikraščius. Daugelis neskaityt, nes nemoka ir išmokyti tingi. Kiti neskaityt, nes taip pat apsiniaukę gyvena, kaip ir daugelis katalikų fanatikų, da kiti, kaip man pačiam sakė, neskaityt, nes nemėgsta katalikiškų raidžių. Yra, mat, tokių, kurie nežino, kad tai lotiniškos raidės, ir vadina katalikiškoms.

Aš rašydamas apie Collinsvillės lietuvius, nepranešiau apie kuniga, nes aš neskaityu kunigo joki visuomenės veikėju. Jei knygos "Amerika" autorius sudėjo kitų kunigų vardus, jis turėjo kitokią nuomonę, apie ką ne mano reikalas diskutuoti.

Kad mūsų kolonijos lietuvių nėra linkę prie apšviestos parodo da ir šis faktas, jog vakarinėj mokykloj, kurią miestas paskyrė sveltinantiems, nesiranda nė vieno iš jų pusės.

A. M. Melcionis.

Pasikalbėjimas

Jono su Juozu

"Oigi, Dieve mano, ką tu melė daro
Savo merguzėlės nemačiau
ant dvaro..."

—Ką tu čia šukauji, Juozai, eidamas gatve? Nesitikėjau išgirsti tave, Juozai, tokia melodija gaudinant žmones ir reikalaujant tarytum pamišėlis koks.

—Et, nesibark, Jonai: aš dabar turiu tokią skaistveidę agniešką, kad man ir gatve einant ji akysie stovi. Todėl ir užtraukiau tokią dainelę.

—Kaip aš žiuri Juozai, tai tu baisiai veidmainingos taktikos prisilaikai.

—Kodel taip, Jonai? —Nagi-gi tu, Juozai, vieną sykį pasasakė man mylįs Magdė ir manęs net vesti ją, o dabar jau tu kalbi apie Agniešką.

—Čia, Jonai, mano biznis. Jeigu man netinka viena, tai aš galiu ją pamesti ir pamylėti kitą. —Bet juk tu ketinai ją vesti ir, kaip girdėjau, mergina ir tikrai prie vestuvių rengėsi, nes ji pasitikėjo tavimi.

—Tiesa, aš jai sakiau, kad aš ją vesiu. Bet dabar ji man taip nubodo... o be to ji gali susirasti kitą, koki bedievį... tai man kita geriau patiko, o Magdė aš visai pamečiau.

—Taigi, aš tau, Juozai ir sa-

kiau, kad šlykščiai tu elgiesi vyliodamas ir apgaudinėdamas nesuprantančias mergaites. Reikia tik pamislyti, ar būtų gerai tau pačiam, jei tu atsidurtume suvyliotas mergaitės vietoje. Be abejonės pasmerktumei tokius ištvirkėlius vaikus.

—Tai man neapeina, ar man būtų gerai ar blogai. Aš tik džiaugiuosi, kad nesu mergina. Bet aš noriu tavęs, Jonai, paklausti, kodel jūs socialistai užsistojate taip labai už moteris? Jūs reikalaujate joms lygių su vyrais teisių, padidintoms mokestes už jų darbą ir t. t. Man rodosi, kad ne vyrų biznis yra kištis į moterų reikalus. O ir kvailai išrodyti, jeigu bobos susilygintų su vyrais.

—Socialistai užsistoją už moteris todėl, kad jie mato, jog moters yra labiau pažemintos ir pavergtos, negu vyrai. Ir socialistai, kovodami už teisybę ir laisvę, reikalauja, kad ir moters būtų skaitomos lygios vyrams draugijos narės. Ir to turi reikalauti ne tik socialistai, bet ir kiekvienas žmogus, kuris jaučiasi save žmogumi esant. Taigi ir tu, Juozai, pamesk savo peiktiną elgimosi.

—Duoti moterims lygias su vyrais teises? ... Bet juk tai reiškia, kad vyrai turi užsidėti ant savo sprandą našta, nes ir patarlė sako: "Jeigu kiau tė turėtų ragus, tai visą svieta išbadytų." Panašiai ir su bobomis atsitiktų: tik duok joms tokias teises, kokias turi vyrai, tai tuomet tu, brolyte, sedėk užpečkyje ir bučiuok jos padalkas. Tuomet jau nebegalėtume jos nė apstramužyti.

—Tu, Juozai, taip nukalbėjai dabar kaip mažas vaikas arba ne pilno proto žmogus. Tu iškoliojai ir pastatei moteris ant augščiausio nedorybių laipsnio. Juk argi gražu moteriškę vadinti "boba". Tai yra tik teršimas jų vardo ir neprisilaikymas žmoniškos kalbos reikalavimų. Arba, atvaizdinai moterį su tokių patarlių pagelba, kurios tikyt vien pamišėliams. Jeigu tu taip žemai statai moterį, tai aš tau pasakysiu ve ką: tu priklausai vyčių organizacijon, išivaizdink, kad tau imtų ten kiti ir neduotų balso — ką tu tuomet darytumė?...

—Gink Dieve, kad taip atsitiktų: salę su žeme sumaišyčiau, arba langai išbirėtų!

—Taip jau "didvyriškai" neatšitiktų, bet jaustumėis baisiai pažemintu. Panaši yra ir su moterimis. Jos sykiu su vyrais dirba ir vargsta, bet jų algos numaižintos ir balsas atimtas. O tvirtinti, kad moterims gavus lygias tiesas gyvenimas pablogėtų, reiškia nemanyti to fakto, kad kokiose tik valstijose joms duota tos teisės, nors ir nepilnos, ten žymus jų besirupinimas pagerinti gyvenimą.

—E, dabar jau suprantu, Jonai, kodel socialistai užtaria moters.

—Nagi, nagi — pasakyk. —Del dviejų dalykų. Pirmiausia, socialistai užtardami moters mano gauti sau paramą balsavimo laiku, nes moters, matydamos, kad socialistų rupesniu ar reikalavimais, joms bus arba jau ir yra pripažintos lygios su vyrais tiesos, tai jos ir balsuos už socialistų partijos kandidatus. Antra-gi, tai jūs norite pasirodyti moterims geri, kad į jų

partiją daugiau rašytusi jų, idant daugiau moterų ir merginų patraukus savo pusėn. Na, ar ne gerai išpėjau?

—Del tokių tavo kalbos ir kvailių spėlojimų gaila ir laiką su tavimi bešnekant gaishinti, Juozai. Bet aš tau paaiškinsiu ve ką: nuo moterų gavimo lygių vyrams teisių socialistų partija turi tik nusilpnėti, nes šiandien daug didesnis moterų, negu vyrų skaitlius neturi jokio supratimo apie drauginį surėdymą ir to-dej jos palaiko atžagareivius daugiau kaip vyrai. Vienok nežiūrėdami to, socialistai neišigasta moterų teisių lygybę, nes jie kovoją už teisybę ir vargdienių išliuosavimą, neveizint į tai, kad ir reikėtų kiek nukentėti, nes teisybė yra brangesnė už viską. Tavo, Juozai, spėlojimai tik vėjais nueina.

—Jeigu tu taip mane, mane-vytį atakuoji, tai aš esiu gulti.

M. Punis.

NAUJIENŲ Cirkuliacijos SKYRIAUS

KENOSHA, WIS.: A. Trakšelis, 164 Milwaukee Ave.

ST. CHARLES, ILL.: J. Glamža, 111 W. Main St.

ROCKFORD, ILL.: S. Petrasukas, 730 Island Ave.

W. PULLMAN, ILL.: Wm. Pilypas, 720 W. 20th St.

MELROSE PARK, ILL.: Kaz. Kochonas, 2005 Lake St.

18-TOS GATVĖS, A. Meldazis, 1840 S. Halsted St.

WEST SIDE: A. Ambrozevičia, 2337 So. Leavitt St.

ROSELAND, KENSINGTON and BURN-SIDE: S. Misunas, 149 E. 107th St.

NORTH SIDE: D. Kulikauskas, 1841 Wabansia Ave.

CICERO, ILL.: Joseph Matulis, 1434 So. 48th St.

MADISON ST.: T. Lapėnas, 3736 Polk St.

ATLANTIC CITY: A. Stankus, 4565 Wentworth Ave.

BRIGHTON PARK: M. D. Seefr, o 3324 S. Western Ave.

MOLINE, ILL.: J. Julius, 2402 — 23rd Ave.

HARVEY, ILL.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.

SO. CHICAGO, ILL.: Alb. Ciuprinskas, 8736 Houston Ave.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.: Mik M. Rimėiko, 286 E. 14th St.

RACINE, WIS.: A. J. Baukus, 1236 N. Wisconsin St.

WAUKEGAN, ILL.: A. Petkus, 926 So. 10th St.

CHICAGO, ILL.: J. Niaura, 8463 Gilbert St.

BATAVIA, ILL.: K. Poška, 20 So. Prarie St.

DEKALB, ILL.: Liet. Užėsu Kliubas, 1135 Market St.

GARY, IND.: V. Vaičiulaitis, P. O. Box 122.

CHICAGO, ILL.: M. Petrauskas, 3142 So. Halsted St.

TOWN O FLAKE: J. Zapal, 4333 So. Marshfield Ave.

WESTVILLE, ILL.: St. Mazerėnas,

ENGLEWOOD: Sandarėga, 5418 Princeton Ave.

SPRING VALLEY, ILL.: B. J. Survil,

Su visokiais reikalais kas link "NAUJIENŲ" cirkuliacijos melėdizime kreipties prie viršminėtu distriktų užveidų arba "Naujienu" Ofisą.

Vok. transportai begaline eile traukia per Lietuvos laukus į Dinaburkio ir Rėfos frontą

NE TAIP SUPRATO.

Gdytojas: "Na kaip laikosi ligonis? Tikiusi, kad jo širdis jau ėmė geriau veikti." — Tarnaitė (susisarmatijus): "Tur-but taip, ponas daktare. Kada šandie iš ryto aš nunešiau jam kavos, tai jisai man gnybtelėjo į pašonę."

NĖRA BLOGO BE GERO.

"Laimė, kad mūsų knygvedžiai skauda sprandą!.. Dabar jisai tikrai apsidirbs iki galo metų." — "Bet ką tas turi bendro su jo sprando skaudėjimu?" — "Matai, jisai dabar negali gaisinti laiką, mirkčiodamas "typewriterkai."

DR. WEINTRAUB EUROPOS SPECIALISTAS VYRŲ IR MOTERIŠKŲ LIGŲ UŽSISENE USIU IR CHRONIŠKŲ. JIESKANTIEJI sero daktaro, turinio 22 metus praktikoje gydyme įvairių vyrų ir moterų ligų. Moterų ligos, vyrų ligos. DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET SPECIALISTAS Kam. Dearborn, antros lubos

VYRAMS TIKTAI PATARIMAI DYKAI. Jūs galite pasiteirauti su Dr. Ross absolūtiskai dykai, apie bilę kokią ligą ar silpnumą. DR. B.M. ROSS 35 SO. DEARBORN ST. Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4, Nedėlijų nuo 10 iki 1; taigi Panedėlij, Seredoj, Pėtnyčioj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

DR. BURGESS Gydo Vyrus. Dr. Burgess sero: Mano 12-kos metų valdžios darbas davė man patyrimo ir pažinimo daugelįje atsitikimu, kuriuos sunku buvo išgydyti kitoms daktarams. DR. BURGESS 422 South State gatvė, Chicago Ill. Prieš Siegel Cooper and Co.

GAL IR TIESA.

Molina (aštriai): "Ponas Trumpinski, Jūs pabučiavote mano dukterį!" Trumpinski: "Taip... Bet tai tiktai delto, kad aš nežinojau, ką su ja pradėt. Jos visai negalima prašnekin!"

PAGRIZUS IS SMUKLES.

Pats (sunkiai apversdamas liežuvį): "Kur-gi kaladė batams nutraukti?" Pati: "El, jau prisiputai! Ar-gi nejauti, kad aš Tau paleidau ją į galvą!"

Geras tavoras visuomet randa vietą. Pradėdami SALIUNA arba mairindami alų visuomet busite užgandinti mūsų bravoru ir mumis. Monarch Brewery, 2119-49 W. 21st st., Chicago, Ill.

RUSŲ VAKARAS. EMPIRE TEATRE. Madison and Union Ave. KETVERGE, KOVO 30 D., 1916 M. Benefis artistė Primadonna, ponios Gurevič, bus perstatyta "EZRA AMZINAS ZYDAS."

SKOLINA PINIGUS. Paskolinam Jums pinigus ant antro morgio ant Jūsų nuosavybės. LOUIS STERN and COMPANY Mortgage Bankers 5 N. LA SALLE GATVĖ

GERA PROGA ATEIVIAMS. Kurie nori tapti šios šalies pilieciais, tegul ateina ir prisirašo prie Chicago's Liet. Piliiečių Darb. Pašep. Kluubo. Šis Tik \$1.00 įstojimo; mėnesinė mokeskis 25c.

"PEARL QUEEN" KONCERTINOS. Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausios, netik tone, bet ir jų išdirbimas. 4663 Gross Ave arba 769 Milwaukee Ave.

CHICAGOS ŽINIOS

AUKOS LIET. SELP. FONDUI. Drg. J. Martiskevičiaus namuose susirinko nemaža jo draugų ir pažįstamų. WISCONSINE, \$1.75 dienoje. 15 molderių. Darbininkai į dirbtuves, Chicagoje, \$2.00 dienoje. 75 molderiai ir mašinistai į Milwaukee, 3-4 dol. dienoje. 25 tekeriai į Milwaukee, Wis. 3-4 dol. dienoje. Moteris turi kreipties į Miss Farrell, ant antrų lubų. FREE EMPLOYMENT BUREAU. 526 So. Dearborn St. 27 vaikai nuo 14 metų ir senesni visokiems darbams. Užmokesnis nuo 4 dol. savaitėje augstin. 1 langų plovėjas. 5 barberiai vidurmiestyj. 2 stenograferiai. 1 fotografas. 5 preseriai. 6 kurpiai. 2 raidžių lejikai. 12 darbininkų ant siuvamų mašinų. Daugelis kitiškių darbų. MOTERŲ SKYRIUS. Reikalingos marškinių siuvėjos, kasieriai, klerkai, agentai ir tt.

KARŲ VALYTOJAI IR ABR. LINCOLN'O SUNUS. Miss Agnes Nester, prezidentė moterų Trade Union Legue, prakalboje, laikytoje adresu: 577 De Koven str., kur susirenka 800 streikininkų. Pulmano karų valytojų, užsiminė apie Robert'ą T. Linolną. Ji pasakė, kad gal nėra Amerikos istorijoje keistesnio atsitikimo, kaip šis Pullmano karų valytojų streikas. Robertas T. Lincoln'as sunus to garsiojo Abraham'o Lincoln'o, kuris pabiuosavo iš vergijos negrus, dabar gabena tuos pačius negrus streiklaužianti, gabena juos, idant palaikius baltuosius darbininkus vergijoje. Istorijos ironija — tėvas paliuosavo juoduosius, sunus-gi su pagelba paliuosotojųjų stengiasi pavergti baltuosius!

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS. Išmokiname piešimo, kirpimo formų, siuti naminius daiktus arba aprėdulus. Mokiname Angliškai. American School of Languages 1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

UZ VISA ISMOKINIMA \$10. Automobilių Vazinėjimas ir Sutaisymas. Išmok vieną iš geriausių amatų pasaulyje. Didelis kiekialavimas vyrų, mokačiųjų šį amatą. Ateikite dabar, ir pradėkite, nes tokią progą tik tai vieną kartą barškina į Jūsų duris. Ateikite tuojau. Dieninės ir vakarinės mokyklos. Laisnis gvarantuojama Darbas suįsiekomas. STOCK YARDS AUTO STATION 3626 and 3628 S. Halsted St.

MOKYKIS BARBERYSTES — Mes mokiname šitą šviesų, švartų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinantis; atėik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesniū informacijų. Adresas: BURKE BARBER SCHOOL Dept. D. 610 W. Madison St, Chicago, Ill.

TEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA. Čia gali išmokyti Angli kalbos nuo pradines iki angliečių, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Angst. Matematos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygdrybes, Dailiarabio, Leiskų rašymo. Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISEINAMA LIETUVISKAL 3106 So. Halsted St., Chicago

LIETUVIŲ TEATRAS KETVERGE, KOVO 30-tą DIENĄ, 1916. Muzikališki veikalai, dainos ir monologai. Kariški paveikslai penkiuose dalyse Francuzų sn Vokiečiai. Šitie paveikslai yra žiaurus, dviejuose skyriuose, "Ranka rankon mušiai", "Karės baisenybės" ir kiti skyriai. Silpnai ir netiesiogiai yra persergojus, kadangi per daug sujudinantis reginys. LIETUVIŲ TEATRAS 3214 So. Halsted Street

PRANEŠIMAI

Pėtnyčioje, 31 d. kovo, įvyks generališka repeticija "Be Šulo." Lošėjai, malonėkite atsilankyti laiku. Vieta p. Meldaziio svetainėje — 2242 W. 23rd Pl. Pradžia 7:30 val. vakare. Valdyba.

MELROSE PARK, ILL. Subatoje, 1 d. balandžio, Liet. Skyrius Soc. Party rengia diskusijų bei lavinimosi vakarą Frank & James svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Meldžiame visų atsilankyti, nes bus diskutuojama svarbūs klausimai, kuriuos kiekvienas turėtų žinoti. Komitetas.

Lietuvių Viešo Knygyno atstovų susirinkimas įvyks 1 d. balandžio J. Mikolajuno svet. — 2334 So. Leavitt St. Pradžia 7:30 v. vakare. Atstovai, malonėkite atsilankyti laiku. Rašt. B. Lenkauskas. MELROSE PARK, ILL.

Šiandien, 30 d. kovo įvyks "Sąjungos" draugijų susirinkimas, Frank & James svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi delegalai būtina atsilankykite pasikirtu laiku, nes yra gana svarbūs tarimai. Valdyba.

M-O-K-Y-K-L-O-S. Dieninė ir Vakarinė Mokykla ROSELANDE. Jei nori išmokyti greitai ir atsakančiai anglų kalbos, tai lankykies į mūsų mokyklą. Čia gali pradėti mokyties nuo pat pradžių arba nuo kur esi geriau apsi pažinęs, nes kleos yra sutvarkytos taip, kad kiekvienas naujas mokytis atranda skyrų pagal savo išgalėjimo. Mūsų mokykloje neturisi jokio vargo išmokyti anglų kalbą. Jei nenori pasilikti vargū ant visados, tai mokykies anglų kalbos. WAITCHES MOKYKLA 11045 Michigan Ave., Roseland, Ill. Mokykla atdara iki 10:30 kas vakarą. Ned. nuo 10 iki 2 val. po pietų.

Dabar yra geriausias laikas išmokyti kirpimo ir "de-signing". Mes galime gauti jums atsakančią ir gerai apmokamą vietą į trumpą laiką. Jūs gausite priviatiškas instrukcijas ir praitišką patyrimą mokinamies. Mes taigi turim siuvimo skyrių, kur mokiname siuti rankoves ir kšienius daryti ir prosyti. MŪSŲ MOKINIAI priimami visose apmokamose firmose Chicagoje. Dieninės ir vakarinės instrukcijos.

MASTER SYSTEM. Jos. F. Kasnieka, viršininkas. Priešais City Hall Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago.

ISMOK BARBERYSTES AMATA. Viskas sulig naujaisiu mada. Mokestis \$25. Inrankiai duodami. Algos mokamos. TRI-CITY BARBER COLLEGE 819 S. State St. ir 606 W. Madison St. CHICAGO, ILL. Knyga vardu KAIP GALIMA ISSIMOKYTI AKUSERYSTES. Bus prisiusta jums DYKAI. Jeigu parašysite mumis laišku lenku kalboje adresuodami: MIDWIFE COLLEGE OF ILLINOIS suvienyta su nuosaviu ligonbučiu 460 EAST THIRTY SECOND ST., CHICAGO, ILL.

SAUGOKITĖS APGAVINŲ DAKTARŲ.

Nors man nesmagu prisipažinti, kad leidžiau save suvadzinti, tačiau noriu, kad atsitiktų, kaip manim būtų ir kitiems pamoka.

Prasidėjo ilgas kasdieninis lankymas pas mano "gelbėtoją" eNpraleidžiau nė vienos dienos; parkirtoje valandoje budavau jo ofise ir atidžiai klausydavau jo "mokslinių patarimų."

PRELEKCIJA.

Nedėlioje, 2 d. balandžio, Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo Amerikoje 9 kuopa rengia svarbią prelekciją—"Moterų lytiškai gyvenimas."

Prelekcijos klausytojų bus įleidiama: vyrai, nejaunesni 20 metų ir merginos — nejaunesnės 16 metų.

PROTESTAS PRIEŠ ŽIVATKAUSKĄ.

S. L. A. Antrasis Apskritys susirinkime kovo 28 d. išnešė rezoliuciją, kurioje protestuoja prieš S. L. A. dabartinio prezidento F. Živatkausko užspūdinėjimą ant Antro Apskričio ir ant visos Illinois valstijos kuopų.

litikieriaivimą," o apie Illinois valstijos kuopas buvo pasakęs, kad jos daugiausia pašalpos ligoje išima, kas yra netiesa.

VAKARYKŠČIŲ RISTYNIŲ PASEKMĖS.

Vakar, 29 d. kovo, vakare, Dievo Apveizdos par. svetainėje (19 gat. ir Union Ave.) atsibuvusioje ristikose Herman Kuh du syk parito Paul Martinson'a; Joe Hallek pirmu kartu parrito Tom Rolevich'ų antru kartu šiedu ristikai vienas kito neapgalėjo.

DR. GRAIČIUNAS NESTATO KANDIDATUROŠ.

Dr. A. L. Graičiūnas nuo kandidatūros į S. L. A. daktarus kvotėjus atsisakė. Jo atsisakymas pėrvėlai buvo pasijustas, ir todėl "Tėvynėje" jis dar paskelbtas kandidatu, bet jo pavardė galėsianti būti ištraukta iš rinkimo blankų.

Robert Ryckoff, turtingas agentas uždarytas protligonių špitolėn. Jo broliai sako, kad jis perdaug pinigų išleidžia.

13 CENTŲ PIETUMS.

—Mergaitės neina šlydžiais keliais dėl menko uždardio—taip užreikšė trys turtingos ponios, Mrs. Jean Wallace, Mrs. L. Bracket Bishop ir Miss Mary Campbell, tyrinėjančios merginų puolimo priežastis.

NEBEIMS DAUGIAU DOVANŲ.

Chicagoje susiorganizavo nauja vaiteerų unija, pasivadinusį Waiters Union No. 7. Si unija jau turi apie 1.000 narių.

Morgan Park'o apielinkės nauja high-school atidaroma pėtnyčioje.

Walter Hoff, 2021 So. Union ave., nubaustas \$100.00 už iskdiojimā policisto.

Valstijos advokatas Hoyme vėl kabinasi prie policijos. Ši kartą jis tai daro sąryšyje su aėstaviu tulų John Sabow ir Geo. Bagg, kuriuodu yra kaltinami tuo, kad jie ėmė iš prostiūčių pinigų papirkimui policijos nekludyti jų amatui.

Desplaines upėje vanduo pakilo 16 colių. Chicago's apielinkės užlietos.

SUTRUMPINA DARBO VALANDAS.

Alfred Decker and Cohn firma paskelbė, kad nuo 3 d. balandžio ji sutrumpinanti savo darbininkams darbo valandas.

Darbininkai tačiau permato firmos "gerus norus" ir dar smarkiau organizuojasi. Manoma, kad prisartičius pavasariui, turės kilti naujas rubsiuvių streikas Chicagoje, nes rubsiuvių išnaudojimas pasiekė negirdėto laipsnio.

Be to, perreito streiko kairiosios firmose forėmanai pasidarė tiesiog mažais carukais, kurie elgiasi kuožiarūstiausia su savo darbininkais.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU darbo ir duonekyklā, esu išsilavinęs tame darbe per 8 metus; galiu kepti juoda ir balta duoną ir biskuitus; galiu dirbti pirmą arba antrą rankā. Jeigu kam toks duonekyklis yra reikalingas, prašau atsiskauti šiuo adresu:

Pajieškau kaimynkos, Petronėlės Kailonikės, paeina iš Kauo gubernijos, Raseinių pavieto, Ervilko gm. Lenkų sodžiaus; 6 metai kaip Amerikoje. Meldžiū atsišaukti šiuo adresu: Petras Urbutis,

Pajieškau Konstantino Benusevičiaus; 3 metai atgal gyveno ant Halsted st., Chicagoje. Prašau atsišauti šiuo adresu: Konstantinas Urban,

PAJIEŠKAU kambario prie tokių žmonių, kuriems nereikia kelties iš vietos vietos ir kitā. Geisina, kad būtų frontinius kambarius, ant pirmo aukšto ir atskirai įėjimas. Žmonės gali būti laisvi ar dievotai. Laiškā rasykit į "Naujienas," G. Sakool.

Pajieškau savo vyro, Vlado Strazdo, paeina iš Vilniaus gob. Palikęs mane išvažiuo nežinai kurį balandžio 4 dieną bus lygiai 4 metai, kaip mane apleidė. Perėjais metais buvo rasyta "Naujienose" iš miestelio Royalton, Ill. kad kovo 3 d. 1915 m. buk įsiai žuvis angliū kasykloje. Nujuve abi kojas ir tuoi mires. Malonėkit kas apie jį man pranešti, koks jo yra vardas ir pavardė. AS busiu už tai labai dėkinga. Jo tikra pati, O. Strazdienė (po tėvais Jančauskiūtė), 1349 Wood str.,

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS jaunas vaikinās, norintis mokyties zecerų amato. Kreipties tuoj į "NAUJIENAS,"

REIKALINGA pirmos klasės siuvėjas prie moteriškų drapanų. Atsišaukite tuoj šiuo adresu: 3257 So. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKALAUJU patyrusios merginos prie krautuėvės. Geisina, kad mokėtū lietuviškai ir angliškai. Mokestis nuo 6 iki 7 dol. ir savaitė. P. Bartlinkinas, 3433 So. Halsted str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME merginos prie lengvo namų darbo. Geri namai ir gera mokeskis. Atsišaukite tuoj šiuo adresu: 1102 So. Hamilton Ave., Chicago, Ill. 2-tros lubos

REIKALUJAMA tuoj šiuo adresu: patyrusių karų ratų molderių ir pagelbininkų; taipgi ratų rollerių ir leiberių. Pastovus darbas. Kreipkitės pas Griffin Wheel Company, 445 No. Sacramento Boulevard.

REIKALINGAS bučeris, mokantis atsakančiai savo darbā. Darbas ant visados ir gera užmokeskis. Atsišaukite tuoj šiuo adresu: 2201 W. 21 Pl. ir Leavitt st., Chicago.

REIKALAUJU 2 barberių — vieno dirbti ant visados, ir vieno subatomo ir nedėliomis; patyrusiams vyrų pastovus darbas; mokeskis gera. Turi kalbėti lietuviškai ir lenkiškai. Atsišaukit šiuo adresu: 4349 So. Hermitage Ave., Chicago.

REIKALAUJAMA 5 patyrusių vyrų dirbti ir geležų yardā (kiemā). Taipgi du patyrusiu vyrų dirbti prie kirpimo. Tiklai patyrusieji turi atsišaukti. The Northwestern Scrap Iron Co., Machinery Co., 1717—1721 N. Western ave., Chicago

Reikalaujame

10 moterų prie sortavimo skudurų. G-e-r-a m-o-k-e-s-t-i-s.

P. GOLDMAN, 1008-1010 W. Lake St. Chicago, Ill.

REIKALAUJAM merginų ir dirbtuvę. Darbas geras ir pastovus. Darbas lengvas ir lengvai galima išmokti. Užganėdinti užmokeskis. Patyrimas nereikalingas. American Can Co., Chicago, Ill.

REIKALINGA mergina arba moteris prie namų darbo. Vietā užtikrinta ir užmokeskis gera. Atsišaukit šiuo adresu: 2201 W. 21 Place ir kampas Leavitt str. Ru—kas.

REIKALINGAS agentas prie platinimo "Naujienų." Geras vyras, dirbdamas tik pusę dienos, lengvai gali uždirbti \$3.00 dienoje. Kreipkitės į "NAUJIENAS,"

ANT PARDAVIMO

PARSIDUODA pigiai 4 kambarių naminiai rakandai (furniture). Priežastis pardavimo — išvažiuoju į kitā miestā. GLEICH,

2908 W. 38th Place, Chicago, Ill.

PARSIDUODA trys lotai, 25 pėdų kiekvienas, ant Racine, arti 34th Pl. po \$350.00; lengvas išmokėjimas. Thomas A. Oakley, Centr. Mfg. Distr. Bank, 1112 W. 35th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA salūnas lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis per 29 metus gerai išdirbtas. 825 W. 18th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA salūnas su svetaine ir pagyvenimu lietuvių ir lenkų firstat apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo — nesutikimas dviejų partnerių. Kas norite pirkti, galite pigiai nupirkti. Savininkai: A. Mikalavskas ir A. Bertulis. 4535 Rockwell st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai puikus namukas, 4 kambarių. Labai geroj vietoj, arti šv. Kazimiero vienulyno, kur yra didžiausia ir geriausia vaikams mokykla. Namukas visai naujas; praeita rudenį statytas. 7 pėdų cementas ir akmenis beintisimas. Visur suvesta gesas ir elektrika; maudyklės ir viskas įtaisyta sulg naujausios mados. Užpakalyje maži namukai, kur galima pataisyti pagyvenimus randaminkams. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į farmas. 6835 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

KANKLĖS Pigiai parsiduoda. Kiekvienas gali skambinti. Atsišaukite ypatingai. A. J. Karalius, 1916 Wabansia Ave., Chicago, Ill. Viršutinės lubos.

PARSIDUODA jaunas arklis. 7 metų senumo. Taipgi ir du geri vežimai, vienas expresinis, kitas su stogu, visai pigiai. Kam reikalinga, meldžiū tuoj atsišaukti, nes savininkas eina į kitā biznį. 2110 W. 24th st., 3rd fl., Chicago, Ill.

PARSIDUODA labai pigiai formišiai. Savininkas pardavė namą ir išvažiuoja į kitā miestā. Kreipkitės tuoj šiuo adresu: Christ Hermonn, 3147 Union ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA kampinis namas ir 2 lotu labai pigiai: 4256 So. Mozart St., Chicago.

EXTRA! Parsiduoda bučernė ir grosernė amerikony ir lietuvių apgyventoj vietoj; turi būti parduota greitu laiku, nes savininkas eina į kitā biznį. Atsišaukite į "Naujienų" ofisā No. 33.

PARSIDUODA grosernė ir mėsynėčia (meat market). Atsišaukit šiuo adresu: 4103 So. Sacramento Ave., Chicago

PARSIDUODA grosernė su visais bučernės įrankiais. Norima greitu laiku parduoti, nes savininkas išvažiuoja į savo farmā. Malonėkite atsišaukti šiomi adresu: 3315 So. Morgan st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA mėsynėčia, daranti gera biznį. Visas "cash" biznis. Vertas \$1200.00. Kadangi aš sergu ir noriu tuoj šiuo parduoti biznį, parduosiu jį už pusę viršminėtos kainos. Atsišaukite ir pamatykite, jog tai išlikujuo bargenas. "Naujienos" No. 20, 1840 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA grosernės sandėlis (stock) ir intaisai (fixtures). Greitu laiku atsišaukite. 1903 So. Halsted st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA. \$400 įmokėt. likusius ant lengvų išlygų. 4 kambarių namelis (cottage), 3 kambariai beintisimo. Tai didelis bargenas — \$1700. J. H. Fagan, 2510 W. 38th St., Chicago

\$1000 įmokėt. likusius ant lengvų išlygų. Didelis murinis storas, 5 kambariai, vana, užpakalyje tvartas, vežimui sandė, lotas 50x125, gatvė ištaisyta ir užmokesči. Kainā \$3900. J. H. FAGAN, 2510 W. 38th St. Norėdami gauti gerus bargenus ant lotų nuo \$130 ir augščiau, pasimatykite su J. H. FAGAN CO, 2510 W. 38th St., Chicago.

PARSIDUODA dviejų aukštų murinis storas ir 6 kambarių flatas; pėtinu apšildoma. Didelis bargenas. 50 pėdų ir rytus nuo N. E. kamp. 31-mos ir Wallace gatvių. Persėdimo kampas. Duok savo pasiūlymā. T. D. COLINS, Chicago, 6 N. Clark st., Care of S. W. Straus and Co.

Savininkas eina ant farmų ir nori parduoti savo 3 flaty medinį namą su toiletu vana, gazu ir skalbinimų reberiais. Moka 12 nuos. ant \$3,500 virš visų išlydų, geriau, negu bile kokia banka. Parduosiu pigiai. Atsišaukite "deposit" jeigu jus manote pirkti.

PARSIDUODA pigiai 4 kambarių naminiai rakandai (furniture). Priežastis pardavimo — išvažiuoju į kitā miestā.

PARSIDUODA PEKARNĖ (kepyklā) lenkų ir vokiečių apgyventoj vietoj. Biznis yra išdirbtas per kelias dešimtis metų. Savininkai turi kitā biznį, todėl parduoda labai pigiai. Petrauskai Bros., 3548 Emerald Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pirmos klasės mėsynėčia ("meat market") su vieno aukšto namu, naujoje lietuvių kolonijoje. Užtektinai vietos grosernei. Parsiduoda labai pigiai. ANTON PRAZSKY, 2856 Emerald Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA PUIKIOJ VIETOJ SALUNAS ant Bridgeporto, kampas 33-ėios ir Auburn Ave., ir puiki svetainė dėl mitingų, vestuvių, taipgi pagyvenimas. Kreiptis greitai į ofisā Juozapo Azuko, 3303 Auburn Ave., Tel. Yards 3036.

PARSIDUODA medinis namas ant 2 lubų ant 18 gatvės, arti Union ave., gerame stovyje ir neša gerą randā — \$70.00 ir mėnesį. Malonėkite kreipties šiuo adresu: 3213 So. Morgan St., Chicago.

Ant pardavimo fotografijų dirbtuvė prie didelės lietuvių parapijos labai puikioj vietoj. Puiki progā dėl žmogaus, kuris nori daryti puikų gyvenimā. Malonėkite kreipties laisku: "Naujienos" No. 41, arba ypatingai: K. Jamontas.

Dr. SEDLACK G. A. MEDICINISKA SPECIALISTAS 3201 Auburn Ave., kampas 32-ros gatvės. (tikslais vakaras nuo Halsted st.). Specialistas vyrų ir moterų chroniškų ligų. Valandos: 9 ryto iki 8 vakarė, išimant seroig ir nedėlia — 9 ryto iki 12 val. pusdienio. Ofisio tel. Drover 9722. Gyv. tel. Prospect 4174. Tarpe 9 ryto ir 9 vakarė.

DR. DROZDOWITZ Specialistas gydytojas ir chirurgas. Gydo ligas inkstų, puslės, plaučių veneriskas ir odā. Ofisai: 804 Milwaukee Ave. 5:30—7 8½ vak. Nedėliomis 11—12 4 Ofisai: 1658 W. 12 st., kamp. Paulius 8—10 rytė, 12—2 po piet. 8—9 vakarė Telephone West 1078

DAKTARAS WISSIG, Specialistas iš seno krajaus Gydo visas ligas vyrų ir moterų Nežinint kaip užsisenėjusios ir nešydomos yra. Speciališkai gydo ligas plūvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žaizdas, reumatizmā, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėju jus išgydyti, ateiškite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstantčius ligonių. Patarimas dykal. Ofisio valandos nuo 9 ryto iki 8 val. vakarė. 1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tes gat., virš Bankos. Tel. Canal 3285.

DR. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyrų, vaikų ir visų chroniškų ligų. Valandos: 10—12 rytė, 2—4 po piet ir 6—8 vakarė. Nedėliomis 10—1 po pietų. 3358 So. Halsted St., arti 34 St., CHICAGO

Dr. A. R. Blumenthal AKIŲ SPECIALISTAS Akis išegzaminuojam DYKAI Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarė. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. 4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 Str.

DR. M. HERZMAN IS RUSIJOS Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo aštrias ir chroniskas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisai ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10—12 pietų; 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110 Gyvenimas: 3412 S. Halsted St. Valandos: 8—9 ryt; tikrai.

Dr. C. Z. Vezelis LIETUVYS DENTISTA Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Uzdėkų Ofisais del beturčių. Ofisai ir gyvenimo vieta. 6062 So. STATE ST., CHICAGO.

DR. J. K. MEYERS Gydytojas Chirurgas ir Akušeris Uzdėkų Ofisais del beturčių. Ofisai ir gyvenimo vieta. 6062 So. STATE ST., CHICAGO.

Dr. M. Stupnicki 3109 S. Morgan St., Chicago, Ill. Valandos: Nuo 8 iki 11 12 ryto; nuo 5 iki 8 vak.

Dr. W. Yuzskiewicz Lietuviškas akių gydytojas Kas turi skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas mane DR. W. YUSZKIEWICZ 1024 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarė Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. Ramser AKIŲ SPECIALISTAS (VICI) Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykal. 786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave., 2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 8 12 ryto iki vakarų. Nedėliomis nuo 9 12 ryto iki 2 pop. itų. Tel. Haymarket 2484.

M. SAHUD M. D. Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Gydo visokias vidurių ligas ir kitas užsisenėjusias ligas. OFISAI: 1579 Milwaukee Ave., kampas North Ave. kambarys 206. Valandos: 8:30 iki 12 12 ryto; 1:30 iki 8 ir 7:30 iki 9 vakarė.

Dr. G. M. Glaser Praktikuoja 25 metai. Gyvenimas ir Ofisai: 3149 S. Morgan St., kėtis 22. Chicago. Specialistas ant Moteriškų, Vyrų, vaikų ir Vaikiškų Taipgi Chroniškų Ligų Ofisio valandos: Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8:30 vakarė. Nedėliomis vakarais ofisais uždarytas. Telephone Yards 587

DR. SEDLACK G. A. MEDICINISKA SPECIALISTAS 3201 Auburn Ave., kampas 32-ros gatvės. (tikslais vakaras nuo Halsted st.). Specialistas vyrų ir moterų chroniškų ligų. Valandos: 9 ryto iki 8 vakarė, išimant seroig ir nedėlia — 9 ryto iki 12 val. pusdienio. Ofisio tel. Drover 9722. Gyv. tel. Prospect 4174. Tarpe 9 ryto ir 9 vakarė.